

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		celo leto naprej	K 24—	pol leta	12—	četrt leta	6—	na mesec	2—
celo leto naprej	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••
pol leta	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••
četrt leta	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••
na mesec	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••	•••••

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6:50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2:30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 35.

Vojna z Italijo.

ODBITI ITALIJANSKI NAPADI PRI SV. MARTINU PRED TOLMINOM IN PRI BOVCU.

Dunaj, 31. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglasa:

Italijansko bojišče.

Tudi včeraj se niso vršili na južno - zapadni fronti nikakoli pomembni boji. Dva sovražna sunka pri Sv. Martinu ter po en napad na južni del tolminskega mostišča in na našo pozicijo v dolini pri Bovcu smo odbili.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

O letalskem napadu na orožno tovarno v Bresciji.

Lugano, 31. avgusta. Privatna poročila trdijo, da pri zadnjem letalskem napadu na Brescijo, so bili porušeni trije deli tamkajšnje orožne tovarne popolnoma. To pomeni za Italijo jako veliko škodo. Bombe, ki jih je metal avstrijski letalec, so zadevale tako točno, da je prebivalstvo sodilo, da je moral biti letalec človek, ki jako dobro pozna Brescijo. Ubilih oseb je 20, 80 težko ranjenih.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana 28. avgusta. Poročilo italijanskega generalnega štaba: Podrobna poročila o naših pred kratkim priporjenih uspehih v dolini Strino so pokazala, da je imel sovražnik tam težke izgube in je prepustil nam velike množine strojnih pušk, municije, kakor tudi 16 zabojev bomb. Tudi je dognano, da sta sovražna forta Sacranbe in Possi Alti težko poškodovana in da so uničene nekatere baterije. Ostale so spravili na nove pozicije, odkoder so odgovarjali na streljanje naše artiljerije. Včeraj je obstreljeval sovražnik nadale čez dan Bergamo ob Val Sugana, napravil pa je le malo škode. Skušal je juriti tudi na naše pozicije na Sikoflu, na Monte Piano, severno od Misurine in na Zellenkoflu, zapadno od prelaza Plöcken, ali bil je povsodi odbit. V bovslem odseku je obstreljevala naša artiljerija uspešno so-

vražna taborišča v dolini Lepenje, kakor tudi kolone čet in avtomobilov na cesti gorenje Soške doline in jih je ustavila. Na Kraški planoti smo obstreljevali uspešno obrežje jezera, streljali na zatvor pri jezeru Doberdob in na cesti Doberdob - Markotina na kolone čet. Med materijalom, ki smo ga vplenili dne 20. avgusta na hrbišču Vršiča, smo našli dva aparata, ki služita najbrže za metanje vžigalnih tekočin.

29. avgusta. V Val Sugana so Avstrijci, kakor pravijo došla poročila, uničili nekaj mostov, cesto in železnico med Roncegno in Novaledo. Na hrib Armentera je poskusil sovražnik zvečer 27. avgusta napad, ali bil je takoj odbit. V gorenji Soški dolini je poskusil eden naših oddelkov iz svoje pozicije na Čukli, zapadno od Rombona, zjutraj dne 27. avgusta drzen naskok na sovražne strelske jarkove v močno utrjenem odseku, nahajajoče se v več vrstah ob vrhu Rombona. Radi izredno težkoterenjskih razmer in ljutega odpora sovražnika, ki je streljal na nas in skušal nas odbiti z ročnimi granatami in skalami, se je posrečilo našim četam, vzeti samo nekaj strelskih jarkov. Na skrajnem vrhu vgnezdjeni sovražnik se še vedno upira. Naši so v tesni zvezi z njimi. Poizvedovanja aeroplanov so pokazala, da je poskušal sovražnik hitro popraviti škodo, nastalo na Apevici na letalskem vežbališču vsled naših zadnjih napadov. Naša eskadra je včeraj zjutraj znova metala bombe na letalno polje. Vrgla je 120 bomb. Dva hangarja sta zadeta. Polje je opustošeno in je začelo goreti na več krajih. Naša letala, ki so bila izpostavljena več nego pol ure ognju številnih odbijalnih baterij, so se vrnila nepoškodovana.

30. avgusta. V Val Sugana se je po našem poizvedovanju v smeri Cima Cista, ki obkrožuje od severozapada sem našo pozicijo na Monte Salubio, konstatiralo, da je močna sovražna pehotna skupina s strojnimi puškami zasedla ta kraj. Dne 28. avgusta so napadle naše čete Cimo Cisto in so jo vzele kljub ognju številnih sovražnih baterij in obdržale. V Karniji je začel sovražnik po daljši

dobi nedelavnosti zopet najljubeje napadati naše pozicije na Malem Palu, bil pa je, kakor navadno, odbit. Pri Bovcu se je posrečilo našim četam že pred nekaj dnevi, da so prodrele na ono stran tega važnega kraja. Sedaj zapirajo dohode na Predel od gore nje Soške doline in z doline Slatenik z močnimi pozicijami. Ker jih sovražnik ni mogel pregnati, je začel ljuto streljati ponavadi na Bovec in povzročil tam več požarov. Po poročilih iz tolminskega odseka, so dosegle tamkaj naše čete pod velikimi težkočami nove uspehe na višinah, zapadno od tega kraja. Na Kraški planoti je pustil sovražnik vsled našega spretnega prodiranja nekaj strelskih jarkov v naši posesti. Naši zračni napadi so bili doslej naperjeni vedno na vojaške objekte. Včeraj so metali bombe na postajo Vogrsko, na obsežna taborišča pri Kostanjevici in na municijsko zalogo pri Sežani. Naša letala so ostala nepoškodovana.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Neko poluradno italijansko poročilo naznanja, da cepljenje italijanskih vojakov proti koleri in naprave barak za bolnike na koleri ne kaže, da bi se bili res pripetili slučajji kolere. Privatna poročila pa pravijo, da je bilo oddanih v vojaške lazarete v Milano več sto vojakov, o katerih se sodi, da so bolni na koleri.

V Milano v bolnišnicah je 600 italijanskih vojakov, ki imajo zmrznjene ude.

Iz Chiassa poročajo, da se je ponorečil na vežbališču Mirafiori pri Turinu poročnik Bongiovanni; padel je z višine 100 metrov, ko je začel aeroplan kar nakrat goreti, in se ubil.

Preko Lugana se poroča, da je italijanska vlada odredila obligatorno cepjenje vsega vojaštva proti koleri.

Kakor znano, je bil po potopljenju italijanske oklopne križarke »Amalfi« italijanski admiral Garelli kot poveljnik departementa v Benetkah odstavljen. Benečani, ki so došli v Švico, poročajo, da je izvršil admiral Garelli pred tremi tedni samomor. Vlada ne pusti o tem nič poročati.

VOJNA S TURČIJO.

Iz Lugana poročajo, da je italijanska kolonija v Tripolisu zapustila mesto in se je vkrcala na transportne ladje, ki jo prepeljejo v Katanijo.

Težki topovi v gorah.

Iz nekega pisma: ... Došel je ukaz: Ob 12. odhod v boj. Pripravili smo vse: 50 metrov dolge vrvi, dvigala in še mnogo drugih reči. Korakamo v hudi nevihti, dež lije kot iz škafe. Na vznožju hriba smo že vsi popolnoma mokri. Vprežemo 12 konj, da vlečejo top navzgor. Na desni in levi skalnate čeri, strme globeli. Ob 5. smo izpregli konje in jih spravili v barake, katere je priredila gorska artiljerija. Utrujen sem se stisnil v neko klet, naredili smo ogenj, sušili obleko, pili kavo in se vlegli k počitku. Ob 5. pokonci. Razložili smo dva topa, tu smo prišli na strmine, po katerih niso mogli konji vleči. Moštvo je moralo samo vleči, počasi je šlo naprej, tako - le sunkoma. Potem so nastopila dvigala, pehali in dvigali smo tako cel dan do 9. zvečer. Drugi dan smo poskusili z voli; nekaj časa so vlekli, pa so se ustavili. Zopet se je moštvo moralo vpreči. Vedno hujše strmine. Casih smo mislili, da ne pojde več, ali moralo je iti navzgor, ukazano je bilo tako. Kasneje je prišlo na pomoč 100 mož delavske stotnije, potem je šlo lažje. In tako smo sedaj s svojimi topovi visoko na gorah. Sovražnik strelja nanje, zama. Tudi napasti nas je poskusil, pa smo ga odbili. - Nimamo se kaj pritoževati, imamo dobra bivališča, imamo toplo obleko, peči, kave, čaja, sira, vina, vsega dosti.

Irredentistična politika.

V vrsti Jäckhovihih političnih brošur je izšla interesantna skica T. pl. Sosnovskega o politiki Italije.

Ona Italija, ki v resnici ni imela razloga, da bi bila nezadovoljna z dunajskim mirom z dne 3. oktobra 1866, ker je po tem mirovnem sklepu dobila Benečijo, čeprav je po Kustoci in Visu ni zaslužila, ta Italija je bila vedno proti Avstriji in vse, kar je storila z njo skupno, je bilo le nizkotno hlinjenje.

Zanimivi so odlomki iz memoarjev Fr. Crispija, v katerih opisuje razgovor, s katerim je poskušal Bismark, oziroma Nemčijo, dobiti zase. Crispi je najprvo prepričeval Bismarka, kako da Avstrija ne ostane zvesta Nemčiji in ko mu je Bismark odgovoril, da bi se ti dve državi mogli spreti samo zaradi Poljske, je začel

govoriti Crispi o takrat aktualnem »vzhodnjem vprašanju«. Crispi je rekel dobesedno: »Ako se zgodi, da Rusija dopusti Avstriji zavzeti Balkan, tega potem Italija ne more dopustiti ... ker tako bi postala Avstrija premočna država na Jadranu.« Bismark je odgovoril na to: ... »No, takrat zavzame Italija Albanijo ali kako drugo pokrajino Jadranskega morja ... raditega ni treba, da pride do vojne.« Crispi je rekel, da pri delitvi Avstrije bi mogla dobiti Nemčija cele province sedanje Avstrije, ali Bismark je odbil tudi to na kratko z besedami: ... »A, kaj hočemo s kako katol. provinco!« Crispi je v nastopnem pogovoru vzkliknil, da Italija se ne zadovolji s kakim delom avstrijske province, ona želi mnogo več. Ko se mu je omenilo nacionalno vprašanje, to je, da v krajih, katere hoče pridobiti Italija, ne bivajo Italijani, je odgovoril Crispi doslovno: »Z gramatikom se ne dela politika.«

Evo, tako je bilo pred 50. leti rečeno vse, kar je Italija tajno izvajala. Javno ni mogla, ker ni dobila pomočnika, zato je Italija pričela takozvano irredentovsko politiko — politiko, ki je tajno delala na to, da odcepi od Avstrije vse primorske dežele. Ta politika je propagirala za temeljne principe: 1. osvoboditi »tlačen« sorojake; 2. Italiji osigurati »naravne« strateške meje; 3. treba zavzeti Tirolsko, katero je že Garibaldi osvojil. Potem je bila dodana še jako zvočna fraza: 4. Jadransko morje je italijansko, »mare nostrum«.

Italija, službena Italija, je znala propagirati te principe, poslužujoč se irredentizma, ki je po programu razširjal vse, kar more škodovati Avstriji. Uporabljal je bombe in izvajal atentate na člane vladarske hiše, potujočeval je slovenski živeli na teritoriju, ki si ga hočejo osvojiti; politično intrigrirajo in hujskajo narod v Italiji ob vsaki priliki, kadar le morejo, tako tudi povod, aneksije Bosne - Hercegovine in ob balkanski vojni, ali kadar italijanska fakinaža žali Slovence, ali neopravičeno zahteva italijansko vseučilišče itd.

Slednjič je došel čas, ko je Italija mislila, da je dosti močna in v trenutkih, ko upa, da je Avstrija izčrpana, napove vojno — in prvič govori odkritosrčno ono, kar je vedno mislila.

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški pisal J. K. L e y s.

(Dalje.)

X.

Hugha Thesigerja niso prevzela čustva, ko je izvedel, da je sir Rikard Boldon umrl. Pomiloval je pač pokojnika, da mu ni bilo sojeno daljše življenje, kakor se pač pomiluje znanec, a ne more se reči, da bi ga bila vest o Boldonovi smrti razveselila. Dopovedoval si je, da je med njim in Ado Boldonovo že vse in za vedno pri kraju.

Odkar se je bil Hugh slučajno sešel z Ado, ko je ta potovala v London k odvetniku Feliks, se je je sicer raje in prijazneje spominjal, kakor prve čase po njeni poroki, vendar se ni udajal ne kakemu hrepenenju ne kakim iluzijam. Ne da bi se tega sam zavedal, mu je laskalo, da mu je pri tistem slučajnem sestanku brez zadržka priznala, da ga ima prijateljsko rada in s časoma je tudi on prišel do spoznanja, da bi lahko ostal v prijateljskem razmerju

z Ado. Vzlic temu pa Hugh, izvedši za smrt Rikarda Boldona, ni storil niti tega, kar je v smrtnih slučajih običajno celo med površnimi znanci. Še na tiskano naznanilo o smrti Rikarda Boldona ni odgovoril. Hladne kondolenčne vizitnice ni hotel poslati, pisma, v katerem bi bil izrekel Adi sožalje, da je izgubila moža, pa ni mogel pisati, to sta mu branila ponos in resnicoljubnost. Naj si Ada misli, kar hoče, je sam sebi govoril Hugh. Ada je tudi res zapazila, da ji Hugh ni poslal niti kondolenčne vizitnice, a presenetilo je to ni in užalilo je to tudi ni.

V novembru mesecu, nekega petka popoldne, je sedel Hugh v svoji pisarni in se bavil s sicer dolgočasnim, a potrebnim čitanjem sodnih spisov, ko ga je nenadoma obšla želja, da bi obiskal svoj dom.

»Zakaj bi ne šel jutri domov?« si je rekel. »Terence O' Neil bi šel lahko z menoj. Meni bi bilo to prijetno in strica in tete bi tak obisk razveselil.«

Potisnil je sodne spise na stran, zapustil svojo sobo v tretjem nadstropju Templa in šel v četrto nadstropje, kjer je stanoval O' Neil tako blizu neba, da ni še noben pravnega sveta potrebujoč človek onečastil njegovega praga.

Zunanja vrata O' Neilovega stanovanja so bila zaprta. Toda to je bilo pri O' Neilu kaj navadnega in zato je začel Hugh brez obotavljanja s peto razbijati po vratih. Hrup je bil tak, da bi ga bila lahko slišala vsa hiša, samo vrata se niso odprla. Naposled je Hugh, že utrujen, nehal razbijati; meneč, da je šel prijatelj na biljardno igro v kako bližnjo kavarno, a ravno, ko je krenil na stopnice, so se vrata odprla.

»Kaj pa naj pomeni to nespodobno razbijanje ob moja vrata?« je vprašal osoren glas.

Hugh se je vrnil od stopnic, a komaj je stopil nekaj korakov, so bila vrata že zopet zaprta. Hugh je ponovil napad na vrata, udaril z vso močjo in dosegel, da so se vrata naglo odprla in sta prijatelja trčila drug ob drugega.

»To si mi nalašč napravil porrednež,« je zaklical Hugh.

»A, ti si razbijal.« je odgovoril O' Neil, kakor bi ga bil prijatelj obisk skrajno presenetil. »Sicer pa mi bodi hvaležen, da sem tako previdno ravnal. Lahko bi ti bila vrata razbila nos in konec bi bilo tvoje lepote. Ti bi bil uvela cvetka — samo še lep spomin. Vstopi, prijatelj!«

Gospod Terence O' Neil je bil seveda Irec, Bil je ubožen, imel je

malo znanecv in še manj prijateljev in prav malo upanj na boljšo prihodnost. Toda bil je brez skrbnega značaja in se svojega življenja najbrže stokrat bolj veselil, kakor njegovi stanovski tovariši. Kadar je imel Terence poln mošnjiček, je pušil dobre smodke in obedoval v odlični restavraciji; kadar mu je manjkalo denarja, je pušil najslabši tobak in sploh ni šel obedovat. Po njegovem vedenju in razpoloženju pa ni mogel nihče uginiti, kdaj se mu dobro godi, in kdaj je v slabih razmerah, kajti bil je vedno enako brezskrben in brezbrizen, naj se mu je usoda smehljala ali naj ga je grdo gledala.

O' Neil je bil majhen, a debel. Brezbrado lice je bilo cvetoče in če se je smejal — in to se je dostikrat primerilo, je pokazal lepe enakomerne zobe, kakor jih imajo dekleta, na licih pa so se pojavile jamice, kar mu je dajalo prijazen deški izraz. Oblečen je bil v talar, bodisi, da je ravnokar prišel od kake sodne obravnave, bodisi, da je bil prelen ga sleči. Ko sta prišla O' Neil in Hugh v sobo, se je O' Neil postavil pred veliko zrcalo, ogledoval nekaj trenutkov samega sebe in zavzdihnil:

»Kako nesrečen je moj obraz!«

»Zakaj?« je vprašal prijatelj.

»Zakaj? Ej! Ta obraz je vir moje nesreče, je vzrok vsega mojega zla in me spravi še na nič. Zakaj? si me vprašal. Kako pa naj človek, ki ima težko pravdo, verjame, da kaj znam in da bom njegove koristi dobro zastopal, če vidi te otročje jamice na mojih licih. Kako naj klient verjame, da sem izveden, da sem pameten, da poznam vse postavbe in zvijače in da sem vnet za dolžnosti svojega poklica, če mi le enkrat pogleda v obraz. Ta obraz priča vse, samo ne tega, kar zahteva klient od pravnega zastopnika. Zunanost je za vse ljudi odločilna. Ljubi Thesiger, prišel sem končno do grenkega spoznanja, da kot odvetnik nimam nikake prihodnosti.«

»Kaj pa hočeš storiti?«

»Oženil bi se rad s kako bogato vdovo. Ali poznaš kako primerno? Seveda želim kaj boljšega. Sicer pa, dragi moj, bi bilo tudi zate najbolje, da tako storiš.«

Hughov obraz se je v trenutku ves izpremenil. O' Neil tega ali ni zapazil ali pa ni hotel pokazati, da mu je ušla brezta taktična beseda.

»Ali me boš poslušal potem, ko bodo končane tvoje čenče?« je vprašal Hugh.

(Dalje prihodnjič.)

Uspehi letošnje ofenzive proti Rusiji.

RUSI PORAZENI PRI LUCKU. — NAŠI SO VJELI 1500 SOVRAŽNIKOV IN UGRABILI MNOGO VOJNEGA MATERIJALA. — LJUTI RUSKI PROTISUNKI OB STRYPI.

Dunaj, 31. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglašajo:

Rusko bojišče.

Sovražnika, na katerega smo zadeli severno in severo - vzhodno od Lucka, smo vrgli včeraj med ljutimi boji nazaj. Pustil je v naših rokah 12 častnikov, čez 1500 mož, 5 strojnih pušk, 5 lokomotiv, 2 vlaka in mnogo vojnega materijala.

Tudi pri Svinjuih, Orehovu, Radzjehovu in Turzah so prisilile naše čete Ruse, da so se umikali naprej. Z običajno hrabrostjo so jurišali polki budimpeštanske armadne divizije v prostoru od Radzjehova močno okopano črto.

Ob Strypi se borimo za prehode; pri tem zadržujemo Rusi naše zasledovanje na posameznih točkah z ljutimi protisunkmi.

Ob Dnjestrju in na besarabski meji nič novega.

Naše, severno od Kobrina se boreče bojne sile, so prodrle pri Pruzanah ob gorenjem Muhovjecu.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKE ČETE PRED ZAPADNO FRONTO GRODNA. — PREHOD ČEZ GORENJI NAREV JE ŽE IZVOJEVAN.

Berolin, 31. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 31. avgusta.

Vzhodno bojišče.

Armada skupina generala feldmaršala von Hindenburga.

Boj za mostišče, južno od Fridrihštata, se traja.

Vzhodno od Njemena so prodrle naše čete proti železnici, ki veže Grodna z Vilnem. Vjele so 2600 sovražnikov.

Na zapadni fronti trdnjave Grodna smo dospeli do okolice Novega Dvora in Kusnice. Pri Grodnju je opustil sovražnik pred našim napadom svoje pozicije ob vzhodnem robu Bjelostoškega lesa.

Armada skupina generala feldmaršala princa Leopolda Bavarškega.

Prehod čez gorenji Narev je mestoma že izvojevan. Desno krilo armadne skupine prodira na Pruzane.

Armada skupina generala feldmaršala von Mackensena.

Zasledovanje je doseglo odsek Muhovjeca. Sovražna zadnja kritja so bila poražena. Vjeli smo 3700 sovražnikov.

Jugovzhodno bojišče.

Zasledovanje nemških in avstro-ogrskih čet, ki so predrle sovražno fronto severno od Brzezanov, so mestoma zadržale močne ruske sile s protisunkom.

Vrhovno armadno vodstvo.

REZULTATI LETOŠNJE VELIKE OFENZIVE PROTI RUSIJI.

Berlin, 30. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana: V trenutku, ko so dosele naše operacije vsled poraza notranje ruske obrambe črte do gotovega odseka, je podučno si kratko predložiti dosedanj rezultat ofenzive ki je pričela 2. maja s predretjem pri Gorlicah. Jakost ruskih vojsk, na katere je sčasoma zadel naš sunek smemo ceniti na približno 1.400.000 mož. V bojih jih je bilo 1.100.000 vjetih in najmanj 300.000 ubitih in ranjenih, če računamo izgube (brez bolnikov) s 30% števila vietnikov. Ta svota pa je gotovo še večja. Kajti odkar poskuša ščititi sovražnik svoje naglo umikanje brez ozira na človeške žrtve, samo da bi rešil ostanek svoje artiljerije, je utrpel naravno ogromne krvave izgube. Reči torej smemo, da so armade, na katere je zadela naša ofenziva, enkrat popolnoma uničene. Ako se navzlic temu nahajajo na bojiščih še ruske čete, je to razlagati tako, da je sovražnik pritegnil divizije, ki so bile v južni Rusiji pripravljene za ofenzivo proti Turčiji, da je nadalje pripeljal iz notranjosti države na pol izvežbano nadomestno moštvo in da je končno premaknil mnogo vojakov iz onih front, ki niso toliko občutile našega pritiska proti severu. Vsi ti ukrepi pa niso mogli preprečiti usode.

Iz Galicije, Poljske, Kurlandije in Litavske je sovražnik preganjan. Njegova sklenjena fronta je raztrgana, njegove armade se valijo v dveh popolnoma ločenih skupinah nazaj. Nič manj kakor 12 trdnjav, med njimi 4 velike in moderno izgrajene, je prišlo v roke naših hrabrih in zvestih bojnikov in s tem tudi zunanja in notranja varstvena črta ruske države.

Po bitkah na Poljskem.

Iz Ženeve poročajo: Po sodbi vojaškega kritika polkovnika Livrieuxa v »Opinion« je ruska moč za dolgo časa zlomljena in tudi na drugi, bolj v notranjosti dežele ležeči strateški liniji, kjer bi se mogle ruske čete ustaviti, ni več zmožna za ofenzivo. Zdaj je važno vprašanje, piše Livrieux, v katero smer se bo sovražnik obrnil s svojimi zdaj razpoložljivimi armadami, ko je na Poljskem došel tako daleč, kjer mu razum brani, iti dalje, in do časa, ko bodo Rusi mogli zopet zbrati svoje hudo poražene armade. Misli, da bodo ruske armade, ki so bile zdaj dolge tedne na svojem begu raztrgane in razmetane, v bližnjem času zmožne za protisunke, bi bilo varanje samega sebe. Sovražnik bo, ustanovivši z njemu lastnim mojstvom nove armade in popolnivo svoj materijal in svoje municije, zastavil svoj glavni napor kje drugje, ne v volinjskih močvirjih in v litvanskih štepah. Troje bojišč med Baltiškim in Črnim morjem zasluži pozornost: litvansko, poljsko in glatiško ter podolsko. Vojna na Poljskem je prišla do vrhunca in bodo Nemci v najkrajšem času v dobro utrjenih defenzivnih pozicijah. Na obeh drugih bojiščah pa bodo Nemci kmalu začudenemu svetu pokazali svoje novo moč, ker bodo prodrli na severu proti Petrogradu, na jugu pa proti Carigradu, dočim bo nesla tretja armada vzdolž Donave cesarske orle, obenem kot pomožna četa in obvladala Balkana, do Carigrada. Odvezati Rusijo od evropskih morja, to je velikanski načrt, ki ga hoče zdaj Nemčija izvršiti. Po sodbi Livrieuxa je sedaj odvisno od vojakov Anglije, Francije in Italije, da ta smeli načrt preprečijo.

POLOŽAJ NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Na vzhodnogališkem in volinjskem bojišču, južno močvirja Rokitno, napredujejo avstrijske in nemške armade na trdnjavski trikot Luck-Dubno - Rovno. Luck je zlasti ogrožen od armade, ki prihaja od Kovela. Rusi se močno upirajo, ker bi v slučaju zavzetja Rovna izgubili važno železniško zvezo. Od Brodyja so naše čete le še nekaj kilometrov oddaljene. Na severu Brzezanyja so Rusi iz Tarnopola napravili protiofenzivo. Na severu močvirij so najvažnejše operacije kril. Nemci se trudijo, da bi zavezovali prehod čez reko, ki tvori z rekama Berezina in Dnjepr tretjo rusko obrambno linijo. Zveza med Vilno in Grodnom je čedalje bolj ogrožena. Nemci so le še kakih 20 km od Grodna. Bavarške čete so zavezoval prehod čez zgornji Narev in prišli na severno flanko od Kobrina umikajočih se Rusov.

Vilna in Dvinsk.

Zapovednik vojaškega okraja Vilna je odredil, da je mesto Vilno izprazniti in vse spraviti v Moskvo. Na Vilno mejejo nemški letalci bombe. Oblasti odpravljajo ljudi in za seboj imetje brezobzirno iz mesta; kar se ne da proč spraviti, se uniči. Enake razmere vladajo v Bialostoku. Nemški letalci krojijo nad mestom. Tovarne, ki se niso mogle odpraviti v druge kraje, so bile požgane. V Dvinsku so nastale anarhistične razmere. Maskirani razbojniki so pri belem dnevu napadli pisarno mestnega vodovoda in vse poropali. Državni uradniki so skoro že vsi zapustili Dvinsk.

Kronski svet v Carskem selu.

»Neue Freie Presse« poroča: V Carskem selu se vrši v četrtak izredni kronski svet pod carjevim predstvom.

Vojna do konca.

Rusko poslanstvo v Haagu proglasa kot neresnično poročilo nekaterih listov, da se je med Rusijo in Nemčijo začelo neko zbliževanje in da ne sme sklep premirja nikogar presenetiti. Poslanstvo trdi, da hrepeni Rusija z navdušenjem za tem, da z izrabo svojih moči doseže zmago.

Ruski minister zunanjih del, Sazonov, je poslal vladam vseh neutralnih držav okoliščino, s katero

jim naznanja, da je car trdno odločen, nadaljevati vojno do skrajnosti.

Kabinet Krivošejin v Rusiji.

»Neue Freie Presse« smatra za verjetno, da bo imenovan dosedanj poljedelski minister A. V. Krivošejin za ministrskega predsednika ter smatra, da je ta državnik nasprotnik vojne stranke in zagovornik skorajšnjega miru.

RUSKO URADNO POROČILO.

Poročilo ruskega generalštaba z dne 30. avgusta pravi: V prostoru Riga nobene izpremembe. V smeri Fridrihštata se umikajo naše čete po trdovratnih bojih zadnjih dni bolj vzhodno od imenovanega mesta. V smeri Jakobštata - Dvinsk nobenih bistvenih izprememb. Na desnem bregu Vilje in med to reko ter Njemenom so trajali trdovratni boji dne 27. in 28. avgusta na fronti Podberezeje in dalje do Njemena. Na fronti med izviri Bobra in Pripjeta nobenih bistvenih izprememb. V tem prostoru so se vršili ponoči na 29. avgust in drugi dan le boji zadnjih kritij. Sovražnik, ki je zbral pri Vladimiru Volinjskem znatne sile in ki razvija svojo ofenzivo v smeri na Luck-Starce - Rožišče, poskuša neprestano obkoliti desni bok naše pozicije. V Galiciji smo ukrenili, kar je bilo potrebno za premikanje naših čet, ki se je izvršilo dne 27. in 28. avgusta pod zaščito bojov severo - zapadno od Lucka.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

»Berliner Tagblatt« javlja, da se predsedstvo ruske dume posvetuje o tem, če bi ne kazalo, prenesti sedež dume v Moskvo.

Iz Berlina javljajo, da je bila pri vojaški intendaturi v Kijevu cela vrsta uradnikov aretirana, ker so se dali od vojaških liferantov podkupiti. Zapri so tudi načelnika kijevske mornarične organizacije, Lomaka, kateremu je bila poverjena razdelitev vojaških naročil.

ZAPADNO BOJIŠČE.

POLOŽAJ NA FRANCOSKI FRONTI.

Berolin, 31. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 31. avgusta.

Zapadno bojišče.

Nikakega posebnega dogodka.

Vrhovno armadno vodstvo.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Nemški podmornik je dne 30. t. m. potopil angleški parnik Sir William Steffenson.

Angleška ojačenja na zapadu.

Berolinska »Tägliche Rundschau« piše: Na zapadu vlada tihota pred viharjem. Angleži so končno, ko je francoska ofenziva izkpravela in bila vsled oslabilnosti opuščena, poslali dolgo obetana ojačenja. V septembru se bo pokazalo, če zmorejo več kakor Francozi. Naši pogledi se obračajo zopet na zapad, medtem, ko se na vzhodu nadaljuje delo pospravljanja.

Joffreova napoved.

Haag, 30. avgusta. Francoski generalisim Joffre je izdal oklic na armado, v katerem napoveduje vojno za zimo in obljublja, da bo glavno bojišče ozemlje ob Renu.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 31. avgusta. (Kor. ur.) Agence Telegraphique Milli poroča: Glavni stan poroča: na vseh frontah se ni zgodilo nič pomembnega.

Položaj na Galipoliju.

»M. N. N.« javljajo iz Berlina: O zadnji angleški akciji v Dardanelah izvemo: Angleži so svoje pozicije pač razširili, toda te nove pozicije bo tam lažje nastepi. Turške pozicije so tako trdne kakor poprej.

Velikanske izgube zaveznikov.

Carigrad, 31. avgusta. (Kor. ur.) Po daljnih poročilih iz Dardanel so izgube Angležev in Francozov v najnovejših bojih pri Anaforti vedno večje. Severno od Azmakdere samo, kjer so bili napadi sovražnika razmeroma šibkejši, se je šlo 3400 mrtvih. Izgube sovražnikov morajo biti v odsekih, kjer je bil boj huji, mnogo večje.

Italijanske čete na Galipoliju?

Atenske vesti vedo poročati, da prepejavajo Italijani številne čete pred Dardanele. Italijani se bodo tam borili pod francosko - angleškim vrhovnim poveljstvom.

Pred odločitvijo na Balkanu.

Rusija in Balkan.

Iz Rotterdamu javljajo: Po došlih poročilih, se smatrajo Srbi po postopanju entente za izdane in prodane. Rusijo zastopa v Nišu in na Cetinju le en atašé. Ruski poslanik v Sofiji rešuje tudi vse posle z Nišem. Rusija stoji pri pogajanjih entente v ozadiju, kar si v Nišu tako tolmačijo, da si hoče Rusija ohraniti odprta zadnja vrata.

Vojaške in politične konference v Sofiji.

»Echo de Bulgarie« javlja: Kralj Ferdinand je sprejel v zadnjih dneh razne vojaške osebnosti, med njimi opetovano vojnega ministra in šefa generalnega štaba. Tudi min. predsednik Radoslavov je bil večkrat pri kralju.

Radoslavov ostane zvest svojemu programu.

Iz Sofije poročajo: Min. preds. Radoslavov je izjavil zastopnikom agrarne stranke, da ostane neomajno zvest svoji politiki in da se bo vsaki drugi tendenci odločno zoperstavil. V političnih krogih se govori, da namerava vlada soprobnje razpustiti, ker je vsled nastopa Gennadijeve frakcije izgubila parlamentarno večino. Trdi se nadalje, da ponuja Srbija levi vardarski breg s Skopljem, Kočano, Doiranom, da pa odklanja takojšnjo okupacijo.

Novi vpoklici v Bolgariji.

Dunajski listi poročajo, da je bolgarski vojni minister vpoklical »prostovoljne domobranci« (?) k 45-dnevni vojaški vajam.

Stališče Romunije.

»Matin« javlja iz Londona: Angleški krogi smatrajo, da se je Romunija s četverozvezo že sporazumela v vseh političnih vprašanjih. (Francoski listi pišejo v zadnjem času kaj radi o raznih »sporazumih«, ne da bi imeli za te vesti konkretnih podlag.)

Ruske ponudbe Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Ruski poslanik Nelidov je izročil ministrskemu predsedniku Bratianu ponudbe ruske vlade. Na Bratianovo vprašanje, ali se zaveže Rusija, da po vojni ne bo vzela Besarabije zopet nazaj, ni hotel ruski poslanik ničesar odgovoriti. Bratianu je raditega označil ruske ponudbe za malo zadovoljive.

Izmišljene vesti.

Bolgarski in tudi romunski listi so vedeli v soboto povedati, da je stavila Nemčija Romuniji ultimatum radi prevoza orožja in municije za Turčijo. Tako romunska vlada, kakor tudi nemško poslanstvo v Bukarešti sta te vesti kot izmišljotine demantirale. Tudi poročilo, da se sestane romunska zbornica k odločilnemu zasedanju je neresnično. Po romunski ustavi se prične redno zasedanje parlamenta še le 28. novembra. Ako se naj parlament sestane prej, ga mora sklicati kralj s posebnim dekretom. To pa se ni zgodilo.

AMERIKA IN NEMČIJA.

Lansing svari.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz New Yorka: Ameriški državni tajnik, Lansing, svari glede postopanja Nemčije pred prevelikim optimizmom.

Amerika in Anglija.

Angleška vlada je obvestila Zedinjene države, da bo v bodoče zopet pripuščala izvoz raznega blaga iz Nemčije in Avstrije v Ameriko, seveda pod pogoji, ki bodo omogočili angleško kontrolo. Ta koncesija angleške vlade je uspeh zadnje umeriške note Angliji.

Vojni cilj Nemčije.

V svojem velikem govoru v nemškem državnem zboru, se je izjavil nemški državni kancelar tudi o vojnem cilju Nemčije ter je dejal: Nastati mora nova Evropa. Angleška politika balance of power (ravnotežja) mora izginiti. Nemčija si mora svojo pozicijo tako izgraditi, da ostale države nikdar več ne bodo smele misliti na politiko obkoljevanja. Nam in vsem narodom v blagor moramo izvojevati svobodo morja. Biti in ostati hočemo branitelji miru in svobode velikih in malih narodov.

Angleški zunanji minister sir E. Grey je objavil proti Bethmannovim izjavam obširen članek, v katerem skuša konstatirati iz zgoraj navedenih besed nemškega državnega kancelarja nemški program bodočnosti. Grey pravi: Nemčija hoče imeti kontrolo nad usodo vseh ostalih na-

rodov, ona hoče biti zaščitnica njihovega miru in njihove svobode. To pomenja železni mir pod prusko zaščito in nemškim vrhovnim gospodstvom. Nemčija sama bi uživala svobodo, raztrgati mednarodne pogodbe, svobodno jih uničiti, zavrniti vsako posredovanje, pričeti vojno kadar bi se ji ljubilo, svobodno v vojni prekršiti vse predpise civiliziranega vojevanja in človečnosti, pri tem pa svobodno tržiti in voziti po morju. Pametno bi bilo, se pečati z vprašanjem svobodnega morja, toda ne prej, predno nismo zavarovani proti nemškim metodam na kopnem in na morju. — Nemčija hoče priti na prvo mesto, in mir za druge narode bi bil takšen, kakršnega bi ona hotela. Nemški finančni minister je poleg tega izjavil, da bodo morali prevzeti breme vojnih stroškov oni, katere je izvolil imenovati za povzročitelje vojne. To se pravi: Nemčija hoče, da bi ji narodi, ki so se uprli njenim načrtom, skozi desetletja plačevali tribut. Nemčija se torej vojuje za navdvlado in za tribut. Dokler je temu tako, tako dolgo se bomo mi in naši zavezniki borili za pravico do življenja, ne pod nemškim gospodstvom, temveč v svobodi in varnosti.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« se kar najostreje obrača proti tem izjavam angleškega ministra, ki so zavijanja, katere ne zaslužijo odgovora. Nemčija se ne bori za hegemonijo v Evropi, temveč proti brutalni, nasilni nadvladi Anglije, ki je s pomočjo svoje politike in svoje ga prodorja razcepila države kontinenta v dva sovražna tabora, ki se naj bi razmesarila v proseh egoističnih angleških računov.

Mirovna pogajanja?

Frankfurt, 30. avgusta. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« javlja: Londonski »Economist« sklepa iz izjav ministrskega predsednika Greya, da se zdi, kakor da bi mirovna kogajanja ne bila tako daleč. »Frankfurter Zeitung« pripominja k temu, da je »Economist« pač prav tolmačil razpoloženje angleških krogov; Nemčija pa hoče mirno in hladno čakati, ne da bi pustila, izpreminjati podlago, ki jo potrebuje za mir.

Polk kranjskih junakov.

Vojaški zdravnik nam piše s fronte:

Veliko smo že slišali o hrabrosti avstrijskih vojakov, najsihodi iz severnega, južnega ali jugozapadnega bojišča. In tudi po pravici! Če se oziramo na vse okoliščine, moramo priznati, da se naši nasprotniki nikakor ne morejo meriti z nami, kar se tiče hrabrosti in vojaške samozave-

Bili so usodepolni dnevi proti koncu julija, ko so poklicali baš naš bataljon, da zasede pozicije tam, kjer je bila situacija najbolj kritična. Soča, ki spremlja rob kraške planote, je ona bi bila najboljši svetok, kaj je zmogla pest slovenskega junaka...

Kakor bi se odprla zemlja in metala žareči ogenj v zrak, kakor najhujši vihar, spremljan z gromom, bliskom in točo, tako se nam je zdelo, ko je nas obisipavala laška artilerija z granatami in šrapneli vseh mogočih klibrov. Od zjutraj pa pozno do večera trajal je ta ogenj in potres. To je bila priprava na napad od sovražne strani.

Mirno, brez posebne razburjenosti, čaka vsak izmed naših fantov, kedaj pride tudi za njega kaka »težka«, ki mu pretrese kosti. Vzela je že marsikaterega, ki je moral zdahniti svojo blago dušo... ali njegov sosed na desni in levi stoji ali čepi še vedno neomajen v svojem bornem skrivališču. Škrta z zobmi, kajti komaj pričakuje onega momenta, ko ne bode odločevala niti krogla niti granata, ampak krepka kranjska pest in trdo puškino kopito! — Prišel je tisti trenutek, tkrat pa, kot bi strela udarila — nepopisni krik urrra - živjoooo — in mlatali so po polentarijih, da se je vsulo vse v divjem teku nazaj, kdor še ni poskusil kopita... Zopet tiho vse, le vzdihoranjje in jokanje brezštevinih laških ranjencev se je slišalo daleč na okoli...

Naši fantje pa so pogledavali na Sočo in preko nje v daljavo, kajti rob planote je bil njihov...

Onim pa, ki so bili ranjeni, ni bilo videti posebnega izraza svojih bolečin. Ko smo jih obvezali na pomožnem prostoru, so še kaj radi pripovedovali: »Al' smo jih!« Eden izmed njih je prišvedral sam do tje,

dasi je bil ranjen v trebuh, hrbet in nogo.

Na velikansko gorjačo se je upiral in šlo je. Vse se počasi, priduš se trikrat na proketo polentarsko druhal, in ko smo ga obezvali, vzel je zopet gorjačo v roko in sam svedral do brigadne sanitete. Iz krušne torbe pa mu je gledal velikanski laški bajonet — v trajen spomin ...

To so bili časi, kakršnih do sedaj ni poznala vojna zgodovina. Po hudih naporih, po neizprosni boju in klanju je bila zmaga na naši strani. Od prostaka do poveljnika bataljona, vse je stalo na braniku v svesti si, da mora biti zmaga naša!

In če je padel ta ali oni, naj bodo uverjeni njegovi starši, žena ali nevesta, da je polnila njegova kri ona trda slovensko - kraška tla, iz kojih bodo enkrat pogladi cveti lepše bodočnosti za našo veliko in ožjo domovino ...

Vesti iz primorskih dežel.

Padel je dne 25. julija na južnem bojišču pri Gorici v starosti 31 let četovodja Peter Leban iz Zatolmina pri Tolminu. Bodi mu časten spomin!

V italijanskem vjetništvu se nahaja v družbi več uradnikov in duhovnikov gosp. Vinko Bandelj, nadučitelj v Smartnem v Brdih. Piše, da jim gre razmeroma dobro. Naslov: V. B. R. Comando Deposito Fanteria 65, Cremona, Italia.

Bovec, katerega se sedaj tako pogosto imenuje, leži v gorenji Soški dolini pod večičastim gorovjem. Bovec, ta prijazni trg z divno okolico, je izborna letovišče; od tu so izleti na Kanin, Krn, Triglav, Rombo, Mangart, v Trento k izviru Soče (Baumbachova koča). Pota so znamenovana po soški podružnici Slovenskega planinskega društva. V Klužah, malo uro hoda proti Logu, so utrdbе, sloveče iz francoskih časov. Bovec šteje prebivalstvo: davčna občina Bovec okoli 1800, davčna občina Koritnica - Kal okoli 300. Bovec je oddaljen od Gorice 73 kilometrov. V Bovcu je več prosvetnih in gospodarskih društev. Ves bovški sodni okraj šteje okoli 6000 prebivalcev.

Doberdob je čisto slovenska občina v sodnem okraju Trzin. Ena davčna občina šteje okoli 700 prebivalcev. Od Gorice je oddaljen Doberdob 154 km. V vasi je cerkev, šola, nekaj trgovin in obrtnih delavnic; društva: pevsko in bralno, vzajemna zavarovalnica za govejo živino, kmetška posojilnica in hranilnica. Pri Doberdobu je jezero, ki je dolgo 1 1/2 km in široko 1/2 km. Jezero slovi radi izvrstnih in nevsahljivih izvirkov okoli sebe, ki dajejo izborno vodo. Lovci radi hodijo tja radi lova divjih ptic, posebno rac. Obilo prebivalcev Doberdoba hodi na delo v procvetajoči industrijski Trzin. — V »Arbeiterwille« je popisani Doberdob, kakor da bi bil italijanski. V Doberdobu ni nikakega »palazova municipale«, marveč občinska hiša. Občina je čisto slovenska.

V Čepovanu je prišel pred kratkim ponoči neki človek v hišo kmetice Ane Suligoj in začel brskati okoli. V sobi je spala mati Ana Suligoj in njena 22letna hči Marija. Ko ga je Suligojka vprašala, kaj hoče in ga podila ven, je potegnil neznanec revolver in zadel Suligojko v desno nogo in spodnji del trebuha. Hčer je tudi zadel v spodnje dele, potem je izginil. Obe ženski so prepele v ljubljansko deželno bolnišnico.

Za namestnika cesarskega komisarja v Trstu je določen ministerjalni tajnik in poljedelski ministruv dr. Adalbert Hirsch pl. Stronstorff, ki je že nekaj let služboval na Primorskem.

Goriški begunci.

Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani razglašala osebe, ki se pogrešajo: Josip Gabrijelčič, k. u. k. Kriegsgefangenenbaracke št. 77, Feldbach, Stajersko, iše Amalijo Gabrijelčič iz Ložice št. 122, občina Anhovo, Frančiška Žnidarčič, Irmsdorf št. 7 pri Römerstadt, iše Gabrijelčič Marijo iz Anhovega št. 5 na Primorskem, in Gabrijelčič Rozalijo iz Ložice 123, Alojzij Perfeta, Partiführer, Bauleitung, Stržiče, p. Hudajuzna iše Gabrijelčič Karolino in otroke iz Ložice, županstvo Anhovo. Gabrijelčič Josip, k. u. k. Ertappen-assistentkomp. Nr. 13, Celovec, iše Gabrijelčič Vincenca z družino iz Ložice št. 166, županstvo Anhovo. Emilija Gašparin, Ljubljana, Rožna dolina 259, prosi naslova svojih staršev iz Smartnega, ki so za časa italijanske invazije ostali v Smartnem. Sfiligij Jožefa, Klein - Stohl pri Römerstadtu iše Gašparin Antona, vojaka, pri 7. pešpolku, 4. komp., vojna pošta 48. Doma je iz Neblega št. 11 pri Kobaridu in Gašparin France, ki

je služil pri I. R. 97/6. Posredovalnica za begunce v Ljubljani prosi naslova Josipa Razom, knjigovodja pri lesni trgovini Goljevšček v Gorici. Golob Josip, Smartno, sedaj pri trenu baterije 15/75, vojna pošta 76, iše Golob Josipa, ki je bil pri I. R. 97., III. nad. stot. v Križevcih pri Radgoni. Katarina Markočič, Irmsdorf št. 7 iše Goljevšček Petra, vojaka, ki je bil dodeljen trenu, vojna pošta št. 311. Rudolf Gravner, k. u. k. Eisenbahnsicherungsabteilung, Roč, Istra, iše svojo družino Gravner iz St. Ferjana pri Gorici. Marija Gravner, Irmsdorf iše Gravner Marcelina iz St. Ferjana št. 156 pri Gorici.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje.** Stotnik 16. pešpolka Josip Pavliček, goriški, v dunajskih odličnih slovenskih krogih poznani rojak, je v drugi odlikovan in sicer z redom železne krone 3. vrste. Pred nedavnim časom je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem 3. razreda.

— **Imenovanja v armadi.** Za nadporočnika v rez. je imenovan poročnik 16. domobr. p. dr. Rudolf Mole; za poročnike v rez. so imenovani praporščaki Franc Lokar 23. domobr. pešp., Franc Kogelnik 4. domobr. pešp., Josip Pompe 3. domobr. pešp., Josip Kavčič 27. domobr. pešp., Friderik Aleš 6. domobr. pešp., Ivan Potočnik 3. domobr. pešp., Miroslav Slojko 27. domobr. pešp., Franc Ambrož 26. domobr. pešp., Karol Namestnik 26. domobr. pešp., Hubert Lukež 1. domobr. pešp., Adolf Pavlič 3. domobr. pešp., Henrik Janežič 24. domobr. pešpolka; za nadporočnike v evidenci sta imenovana poročnika Viktor Stuhec in Emil Gustin. Za nadporočnike v rez. sta imenovana poročnika Josip Grablovič 27. pešpolka in Karol Javornik 17. domobranskega pešpolka. Za poročnike so imenovani praporščaki: Franc Maršič 3. p. dež. strelcev, Marko Težak 5. domobr. pešp., Adalbert Lukež 13. domobr. pešp., Adolf Jaklič 4. domobr. pešp., Marko Pavlin 37. domobr. pešp., J. Pušnik 4. domobr. pešp., Samo Učakar 4. domobr. pešp., Alojzij Čep 23. domobr. pešp. Za črnovojniškega nadporočnika so imenovani poročniki M. Posega, Ivan Rataj in E. Zupan. Za črnovojniškega polkovnega zdravnika je imenovan višji zdravnik dr. J. Kotešev. Za asistenčnega zdravnika je imenovan dr. Josip Kučera 3. domobr. pešp. Za polkovnega zdravnika v evidenci je imenovan višji zdravnik dr. Karol Ipavic. Pri orožništvu so imenovani za poročnike - računovodje stražmojstra Ivan Černič 2. dež. orož. zapovedništva in Friderik Dulnik 3. dež. orož. zapovedništva.

— **Za stotnika** je povišan nadporočnik Adolf Kilar, 80. polka. Gosp. stotnik je doma iz Trzinca.

— **Bernatzik v nemilosti.** Omenili smo te dni najnovejši spis dunajskega vseučilišnega profesorja Bernatzika kot simptom brez dvoma jako resnih prizadevanj. Na Ogrskem je ta članek povzročil srdite odgovore. »Pester Lloyd« in »Az Est« zavračata z vohemom Bernatzikovo stališče. »Az Est« pravi: V tem času, ko propoveduje Bernatzik centralizem, ki zasmehuje naše najslavnejše državnike, omalovažuje temelje najsvetejše naše ustave in proglasa sedanjo državno obliko monarhije, ki jo branimo s svojo krvjo, za pogreško, stori še to nepojmljivo napako, da se obrača k avstrijskim vojakom in jim kliče: In euerem Lager ist — Ungarn. S tem, to je jasno, hoče pokazati, da je sedanja oblika monarhije samo na korist Ogrske in se mora premeniti. Zakaj to ravno Avstrijem pripoveduje, tega ni treba obširneje pojasniti. Na vse to odgovarjamo z besedami ministrskega predsednika grofa Tisza: Zdal, ko je v tej veliki vojni izkušnji pokazal madžarski narod med vsemi narodi v monarhiji največjo požrtvovalnost in se bori za skupni cilj monarhije, zdaj prihaja eden najodličnejših učenjakov Avstrije, udari po licu madžarski narod, njegove najslavnejše borilce za madžarsko ustavo in državno pravno temelje, ki jih smatramo za svete.

— **Žebje v »Brambni ščit«** mesta Ljubljane v prid zakladu za vdove in sirote kranjskih vojakov so nadalje preplačali s sledečimi zneski: (II. izkaz) po 100 K: hranišnični predsednik Otomar Bamberg, lekarnar in posestnik Gabrijel Piccoli, pekovski mojster in posestnik Jean Schrey, trgovec in posestnik Albert Zeschko; po 50 K: občinski svetovalec in veletržec Julius Elbert, predsednik dež. sodišča Adolf Elsner za deželno in okrajno sodišče v Ljub-

ljani, obrtno pomožno društvo; 40 K: ravnatelj pl. Schollmayr - Lichtenberg; po 30 K: trgovec Robert Moskovci, notar dr. Karl Schmidinger; po 20 K: finančni nadsvetnik Ferd. Avian, zdravstveni nadzornik in c. kr. polkovni zdravnik dr. Demeter vitez Bleiweis, predsednik okrožnega sodišča v p. dr. Kavčič, in c. kr. polkovnik v p. Mihael pl. Lukanc, dvorni svetnik in poštni ravnatelj Herman Pattay, podpredsednik državne zbornice in polkovni poveljnik prost. strelcev Josip vitez Poganič, podžupan dr. Karol Triller, deželni poslanec Josip Turk, konsumno društvo za Ljubljano in okolico v Spodnji Šiški mesto venca na grob pokojnega Antona Vadalna; 15 kron: deželnovaladni svetnik v p. Ivan Tekavčič; po 10 K: deželnovaladni svetnik dr. Henrik pl. Cron, gostilničarka in posestnica Angela Češnovar, polkovnika v p. sp. soproga Dorosulič Zofija, bančni ravnatelj Gregorič, zastopnik trdnice Puntigam Peter Hartman, višji gozdar Moric Hladik, c. kr. notar Aleksander Hudovernik, podpolkovnik Rudolf Jeglič, gospa Amalija Jeglič, gospod Rudolf Kokali, c. in kr. nadporočnik Leopold Leeb, trgovec Adolf Lorant, deželnovaladni tajnik dr. Friderik Lukan, trgovec Alfonz Oblak iz Novega mesta, občinski svetovalec Kamillo Pammer, trgovec Josip Perdan, stolni organist Stanko Premrl, trgovec Josip Presker, trgovec Anton Sarc, vladni svetnik dr. Edo Šlajmer, gostilničar in posestnik Peter Štepec, odvetnik dr. Fran Tomišek, rodbina obč. svetovalec Franca Ungerja, mag. ravnatelj v p. Ivan Vončina, morn. komisar Ivan Vrtovec, dvorni svetnik dr. Franc Zupanc, 3. neimenovani; po 6 K: dr. Fetič - Frankheim, gđ. Mila Kubelka, Jaklič Franja, Tomc Franc, mag. ravnatelj dr. Zarnik; po 5 K: Bizjak Terezija, Dejak Viktorija, Gruber Karel, Javornik Alojzij, nadsvetnik Klinar, Lotrič Jernej, Nemetz Blanka, Sič Marija, Traun Pavla, Zajc Marija, dež. ravnatelj M. Zamida, Zupančič Ivana, A. J. iz Novega mesta, neimenovani; po 4 K: prof. Kržiž Anton, Pestotnik Ivan, c. kr. polkovnik Polajnar, Ravnar Slavko, občinski svetovalec Smole, Strajner Tončka Velkavrh Leopoldina, Vodnik Ivana; po 3 K: Accetto Valentin, gospa Götzlova, gospa dr. Indra, mag. svetnik Lah Evgen, Piccoli Marija, P. Bernard Pollak, nadkomisar dr. Skubl, Velkavrh Nadina, Velkavrh Saša, Zajc Mira; po 2 K: Barborič Mihaela, Barborič Mimi, dr. Bežekova Ema, Bleiweis vitez Trsteniški Fedor, Eberle Ana, Epstein Julius, Erjavec Anica, Höger Franja, Huc Olga, Huc Vladimira, Hvala Matija, obč. svetnik Jeglič, prof. dr. Jerš Josip, Koleča Anton, Komar Marija, obč. svetovalec Kraigher, Kraharšič Marija, Krisper Edeltraute, Leskovic Franc, Medved Roza, Ana in Andrej Podboj, Podobnik Elza, Pogačnik Albert, Polak Adolf, Praprotnik Tončka, Putih Jerica, Ramovš Marija, pl. Salomon H., plem. Salomon Fani, pl. Salomon Hermina Schantl Josip, Schantl Roza, Schollmayr - Lichtenberg Margareta, Tekavc Nežika, dr. Tomšič Robert, Windisch Olga, Verbajš Terezina Verderber J., Zalar Antonija, Zupanc Franc.

— **Otroci pri brambnem ščitu.** Pred magistratom, kjer čaka brambni ščit žbjele na korist vdov in sirot na vojni padli ali umrli vojakov, se včasih odigra idilski prizor. Dečki in deklice, jedva par pidi visoki, se ustavijo pred ščitom in prosijo, da bi smeli zabiti žebelj. Po vinarjih si prištedijo ti otroci 20 v, da morejo končno kupiti svoj žebelj. In kako slovesno, kako navdušeno ga potem zabijajo, to si je vedno pogledati. Neki Daliborček prihaja vsak teden, včasih celo po dvakrat, in ponaša se, da je zabil že celo vrsto žbjele. Pavlica, ki jo je morala mati dvigniti v naročje, ker je še premajhna, pripoveduje vsakomur, da je zabila »zlat« žebelj. Tako pripelje vsak čas mati ali oče svojega otroka h ščitu in mu pripoveduje: »Vidiš, tvojo kronico dobi uboga sirota, ki so mu ateka ubili na vojski!« In otroci so srečni. Zapišejo pa si svoj plemeniti čin za vse življenje in ko bodo v poznejših letih videli mestni brambni ščit, bodo mogli s ponosom reči: »Tudi jaz sem zabijal žebelj, ko sem bil še dete!« — Opozarjamo na te prizore vse starše v Ljubljani: **pojdite in tudi vi tako storite!**

— **Smrt vrliga moža.** Iz Hrenovice nam pišejo: Kakor ste poročali, je padel junaške smrti v tirolskih alpah tukajšnji trgovec Edvard Del Linz. Spoštovana Del Linzova družina je izgubila v njem že drugega svojega sina: starejši brat Aleksander je podlegel pred meseci ranam zadobljenim v karpatskih bit-

kah. Tretji Del Linzov sin se nahaja, kakor zatrjujejo, v italijanskem vojnem vjetništvu. Celi naš okraj sočustvuje s prizadeto rodbino in kdor je poznal nadebudnega mladega moža Edvarda Del Linza žaluje za njim. Soliden in vesten trgovec, vrl narodnjak in naprednjak, načelnik gasilnega društva, odbornik raznih drugih narodnih društev, energičen karakter in blaga duša — to je bil Edvard Del Linz. Vsakdo ga je spoštoval in v najširših krogih je bil priljubljen. Njegova smrt je tudi v narodnem oziru velika izguba. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

— **Prvi slovenski invalid iz Rusije.** Kakor poroča mariborska »Straža«, se nahaja med nedavno izmenjanimi invalidi, ki so došli iz ruskega vojnega vjetništva tudi eden Slovenec in sicer Jožef Škafer iz Gotovelj v Savinjski dolini.

— **Prav lepe pozdrave** pošiljamo nas več Slovencev iz Ljubljane z južnega bojišča. Tu smo na letovišču in se nam prav dobro godi. Lahki nam pa svirajo, kar nas ne moti dosti, če zapojemo: »Stoji, stoji Ljubljana«. — Pepi Miksch, Albin Justin, Anton Honžič, Ivan Mencinger, Fr. Potokar, Ivan Goljat, Ivan Kopitar, Feliks Pečar, Ivan Kogančič, Fran Jager, Ivan Zrimšek, Franc Srakar, četovodja Ivan Tinta, četovodja Kenda, narednik Jontes.

— **V srbskem vojnem vjetništvu.** Jože Trošt se nahaja v vojnem vjetništvu v Srbiji in sicer v Nišu. Piše: ... Tu imam več tovarišev in med njimi celo dva sošolca, s katerimi pridem včasih skupaj. — Anton Benčina piše iz Niša: ... Zdrav sem in se mi dobro godi. Vesel sem vsake karte, ki jo dobim iz domovine. Pišite, prosim, pogostoma ... Mesto Niš šteje 24.500 prebivalcev in leži na reki Nišari, ki priteče iz Bolgarije (Stare planine). Niš je močno utrjeno mesto, ima gimnazijo, škofijski sedež, živahno kupčijo in trgovino ter tople vrelce. Iz vojnega vjetništva v Italiji se jih je že tudi nekaj oglasilo. Tako Jemec iz Črnuč, ki piše svoji ženi, da je vjet na Laškem, a zdrav. Piše, da mu je jako dolgčas po domačih, sicer pa mu ni nič hudega. Dopisnica je datirana 28. julija v Italiji. — Ant. Pinterič poroča, da je prišel Lahom v roke dne 25. julija. Bežati, pravi, ni bilo mogoče. Tako je sporočil svojemu bratu Ivanu, ki biva v Spodnji Šiški hiš. št. 219 pri Ljubljani. — Jožef Zorman je sporočil svoji materi Mariji v Zgornji Bernik pri Cerkljah na Gorenjskem, da se nahaja vjet na Laškem. Predno Vam nadalje pišem, Vas prav lepo pozdravim in Vam dam vedeti, da sem zelo ranjen v obe nogi. Hoditi ne morem nič. Ranila me je granata. Tako menim, da ne bom nikdar več popolnoma lahko hodil. Zadel me je dne 26. julija. Ko sem ležal na tleh, je padla granata na zemljo in me zadel od zadaj v koleno, pa še kame-nje je priletelo v me, tako, da sem obvezan na vse strani. Pisati Vam tudi ne morem lepo, ker me roka boli. Slovenec sem prav sam med vjetniki, drugi so Ogrji in Nemci. Z Nemci se že malo pomenimo. V ognju sem bil pa samo dva dni, pa nisem nobene reči nič poskusil. Tukaj mi ni še nič hudega, nam jako streejo. Kruha imam pa tudi dosti, pa še prav bel kruh je in dober je tudi. Drugič Vam bom poslal naslov. Zdal nimam nič papirja in nobene vojne dopisnice, saj veste, kje da sem. Mislim, da bom še živ prišel nazaj, če bom pa tudi tako zdrav, da bom lahko delal, pa še ne vem. Prav lep pozdrav vsem skupaj.

— **Proti volnomu.** Na Koroškem se uradno razglašalo: Kaže se, da razpolagajo italijanski volnuni s sredstvi, s pomočjo katerih morejo sporočiti svoje informacije tekom malo ur našemu sovražniku. Kdor razkrije tako sredstvo in omogoči zalotiti storilca, dobi 5000 kron nagrade.

— **Svarilo.** Uradno se sporoča, da so mnogi avstrijski državljani v nevtralnih državah zlasti v Ameriki zaposleni kot delavci, inženirji itd. v obratih, ki izdelujejo vojni material za naše sovražnike. Državljeni, ki so se tako daleč spozabili, da pomagajo sovražni bojni sili in škodujejo boreči se monarhiji, si ne nalagajo le težke moralne krivde, temveč zagrešijo tudi zločin proti oboženi sili monarhije v smislu § 327. voj. kaz. zakona. Ta zločin se kaznuje z 10 do 20letno težko ječo oziroma s smrtjo na večalih brez ozira na to, da je bil zagrešen v inozemstvu.

— **C. in kr. vojno ministrstvo** oddelek 13 nabavi tekom prve polovice meseca septembra sledeče predmete: garniture za čevljarsko in krojaško orodje, šivanke, bučke varnostne igle, vretenca z belim in črnim snkanecem, rosete za čepice, sive zanke za plašče, londonske žebje, lesene žebje za podplate, svadre za podplate, šila, prejo za dreto, čevljarske ščetine in čevljarsko smolo, jermena za čevlje, strugala za čevlje, krtače za blato, krtače za obloke, jermene za ostroge, zanke

za telesne pasove, signalne piščalke, trakove, žebje za gorske čevlje vseh vrst, konfekcionirane preveze za na roko za železničarje, črno - rumene preveze in sanitetske preveze, obojje konfekcionirane, žaklje za proviant vojaška službena znamenja za moštvo 1., 2. in 3. razreda s konfekcioniranimi trakovi, vojaški zaslužni, križci s konfekcioniranimi trakovi, jopiče iz dvotkanine (cviliha), garniture za jedala ali tudi posamezno v rablji v kvaliteti. Eventualna pojasnila zaradi vzorcev je moč dobiti pri c. in kr. monturnih depotih, kakor tudi pri sledečem oddelku »Abteilung für Bekleidungsmuster in Brunn am Gebirge bei Wien.« Ponudbe morajo obsegati: dobavno ceno za kos franko monturni depot, dobavno množino, dobavni termin. Ponudbe je kolkovati s kolkom za eno krono.

— **Prepoved, konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih krajev.** Z ukazom c. kr. domobranskega ministrstva z dne 30. julija 1914, drž. zak. št. 179, se je izdala prepoved, konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih okrajev. Na to se vnovič opozarja občinstvo, s pristavkom, da se prestopki te prepovedi kaznujejo z denarjem 600 K, s katero globo se lahko združi zapor do enega meseca.

— **Razveljavljeni doktorski diplomi.** Domobransko ministrstvo je črtalo iz zapisnika zdravnikov vse tiste zdravnike, ki so si doktorsko diplomo pridobili na italijanskem vseučilišču ter je te diplome razveljavilo.

— **Osebnosti.** Profesor na drugi državni gimnaziji v Ljubljani dr. Ivan Lokar je premeščen na višjo realko v Idriji, profesor na višji realki v Idriji dr. Matej Potočnik je pridelen za šolsko leto 1915/16 v službovanje državni gimnaziji v Kranju. — V deveti činovni razred je pomaknjen učitelj na državnih obrtni šoli v Ljubljani Josip Tratnik.

— **Ljubljanske srednje šole.** Med poklicanimi faktorji se vrše pogajanja o možnosti otvoritve ljubljanskih srednjih šol. To vprašanje dosedaj še ni rešeno. Verjetno je, da bo realka pričela vsaj v višjih razredih pravočasno s poukom, ali tudi gimnazije in učiteljske, je še dvomljivo.

— **V beli Ljubljani, životari tudi skromno in revno ljudstvo,** ki občuti današnje draginjo in položaj najhujše. Posebno glede najpotrebnejših zabeli, masti in olja, ki sta za revno ljudstvo ravno tako potrebni in še bolj, kakor za boljše in imovitejše sloje, sta draginja in pomanjkanje neznosna. Zatorej se obrača revno občinstvo, na sl. aprov. odsek mestnega magistrata z vljudno prošnjo, naj tozadevno potrebno ter tudi pravočasno ukrene, da se temu nedostatku odpmore. Doslej smo dobivali potrebno **izbornu in cenenu mast** v mestni vojni prodajalni, za kar smo sl. aprov. odseku iskreno hvaležni, ter upamo in pričakujemo najhitrejšo odpmoči, da nam tudi nadaljno dobavo iste s primerno ceno preskrbi. — Več revnih ljubljancev.

— **Sobe z eno ali dvema posteljama** se nujno rabijo. Stranke — tudi one, ki se sicer ne pečajo z oddajo mesečnih sob — in katerim pripuščajjo količinski družinske razmere, se vljudno naprošajo, da prijavijo sobe v mestnem vojaškem nastanjevalnem uradu, Mestni trg 27/III. med 8. uro jutraj in 7. zvečer.

— **Mestno otroško igrišče.** V Lattermannovem drevoredu, za bufetom hotela Tivoli, ali tik ob ljubljanskem Pratu, se je napravilo lepo otroško igrišče, kakor ga je mesto že dolgo potrebovalo. Trava je pkošena in za matere, oziroma pestunje se je postavilo 14 novih klopi. Starši naj torej pošiljajo svoje otroke tja, kjer je servisirano igrišče za našo mladino sredi najlepših kostanjev na trati. Na glavna izprehajališča pa naj se otrok iz higijeničnih ozirov ne jemlje več.

— **IV. c. kr. avstr. razredna loterija.** Žrebanje 4. razreda se vrši že 9. in 10. septembra t. l. Srečke za ta razred se dobijo še pri poslovnici c. kr. avstr. razredne loterije Ljubljanski Kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Celovcu, Celju in Splitu. P. n. reflektante opozarjamo na njen današnji inserat.

— **Poročil se je v Borovnici** dne 28. avgusta znani lovec Jakob Debevec s Pokojišča, star 74 let, z Ano Stražišarjevo s Pakaga, staro 62 let. Skupaj imata torej 136 let. Bog jima daj srečo!

— **Umri je na Bledu** znameniti slikar Julij Payer, ki je bil s pomorskim kapitanom Weyprechtom vodja svoječasne avstrijske ekspedicije na severni rtič, katera ekspedicija je razkrila Franc - Jožefovo deželo. Pokojnik je bil mnogo let tako slab na obeh, da ni skoro ničesar videl. Truplo so prepeljali na Dunaj.

Ponesrečil se je 17letni rudar Stanislav Lončar, ko je hotel v jamiv Kočevju skočiti na voziček, ki se je že pomikal, spodrsnilo se mu je in je padel pod voz, zlomljeno ima desno nogo.

300 kron je bilo ukradenih skladiščniku Alojziju Ronjaku na Colu, in sicer iz zaprtega kovčega.

Iz vlaka je padel v ponedeljek med Zagorjem in Savo v kilometru 390-9 neki infanterist. Umrli je na poškodbah, pokopali so ga v Zagorju.

Draginjska doklada za štajersko učiteljstvo. Dodatno k poročilu v sobotnem »Slov. Narodu« o draginjski dokladi za štajersko učiteljstvo javljamo, da je sklenil deželni odbor draginjsko doklado, ki znaša v celoti 300.000 K in se bo izplačala nankrat v celem znesku, sledeče razdeliti: oženjeni učitelji, ki niso pri vojakih, dobe 120 K, oženjeni učitelji v vojaški službi 100, neozelenjeni, ki niso pri vojakih, 50, učiteljice 50, supletinje 50, učiteljice ročnih del 40, oženjeni vpokojeni učitelji 100, neozelenjeni vpokojeni učitelji 50, vdove, ki imajo pod 800 K pokojnine, dobe 50 K, vdove, ki imajo pod 700 kron pokojnine, dobe toliko, da dosežejo pokojnino 700 K. Varčnemu gospodarstvu štajerskega deželnega odbora se je posrečilo prihraniti to malo, a vendar zelo potrebno podporo za učiteljstvo.

Prijeta tatinska družba. Iz Brezice poročajo: Na tukajšnjem sejmu dne 20. avgusta je žandarmerija prijela celo družbo proslulih sejskih tatov in jih djala pod ključ. Prijeti so: kočar J. Jambrečič in njegova žena Terezija iz sela Veliko Trago-višče, kočarica Ljuba Hajnič iz Zaboka, dninar Anton Premus iz Velikih Kradovšt, kočarica F. Horvatič iz Zaboka, Jožef Tuko in Ana Kervak iz Kraljevca, torej vsi iz Hrvatskega. Tatinsko družbo so prijeli v hipu, ko so nakradene stvari hoteli vtihotapiti čez mejo.

Poroka. Poročil se je danes v Mariboru gosp. Srečko Grom, c. kr. nadporočnik 20. lov. bat. sin znan in veleugleden tržaške rodbine Gromove, z gospo Andreanko Vrtovc iz Tolmina. Vrlemu mladem paru naše najiskrenejše čestitke! Iz Celja. Na tukajšnjem trgu manjka novega krompirja, a to vsled tega, ker ga kmetje nočejo pripeljati na trg. Treba bo mestni občini v tem oziru kaj ukreniti. Manjka tudi čebule po primernih cenah.

Iz Slivnice pri Mariboru. Občinski odbor je imenoval povodno 40-letnice učiteljevanja slivniškega nadučitelja g. Karola Pestevška za častnega občana.

Roparski napadi ob štajersko-hrvaški meji, so še vedno takorekoč na dnevnem redu. Roparska tolpa je vdrla 25. t. m. v vas Zabukovje, kjer je pri nekem vlovu »vplnila« 6000 kron. Ljudstvo je jako razburjeno. Številno orožnikov je ob Savi premajhno, zato bi morale poklicane oblasti poskrbeti za energično remedium. Po vsej priliki so roparske tolpe, ki se klatijo po štajersko-hrvaških obmejnih okrajih ciganske.

Drobne novice s Štajerskega. Konjski srab se je pojavil v občinah Sp. in Gornja Voličina okraja Sv. Lenart v Slov. gor. — Umrli je v Laškem trgu vpokojeni sodni oficijal Alojz Staudegger. — Iz Podčetrčka. Pod voz je prišel kmet Romih. Strlo mu je pri tem levo nogo. Spravili so ga v deželno bolnišnico v Gradcu.

Grad Schratzenberg pri Unzmarkt na Zgornjem Štajerskem, v katerem je bil nastanjen rekonvalescentni oddelek našega domačega pešpolka št. 17, je 26. t. m. kakor smo že poročali iz neznanega vzroka do tal pogorel. Erarično imetje se je večinoma rešilo, vničeno je pa vse drugo kakor: velika dvorana s prekrasnimi freskami iz leta 1650 in soba s starimi dragocennimi olinatimi slikami. Polovica ranjenecv in okrevajočih je za silo v bližnjem Scheiflingu in St. Lorenzu nastanjenih, druga polovica bolj zdravih pa kampira na prostem. Grad Schratzenberg je last kneza Schwarzenberga, ki ga je dal vojaški oblasti na razpolago. V njem je prenočeval pred približno 100 leti Napoleon, ko se je vračal z Dunaja ter je tudi vsa prekrasna oprava njegove spalnice pogorela. Kakor čujemo se premesti rekonvalescentni oddelek pešpolka 17. za enkrat v Judovo ali Knittelfeld, potem pa najbrže v Dunajsko Novo mesto.

Samomor. V Zagrebu se je ustrelil 26letni nadporočnik 53. pešpolka Ladislav Michel. Vzrok samomoru je bila težka nervoznost.

Utonila sta v Savi pri Zagrebu neki trgovski vajenec in neki gimnazijalec pri kopanju.

Nevarna tatfca pod ključem Aretirali so na Marjinem trgu že večkrat kaznovano Františko Kos iz litijanskega okraja. Iz stanovanja Apo-

lonije Pavlika je ukradla 10 K denarja, srebrno žepno uro, slanine in salamov in neko jopico; nekemu delavcu je ukradla denarnico s 64 K. Pri tatici so našli tudi srebrno moško žepno uro.

»Kino - Ideal«. Prvo proizvajanje izvrstne 3 dejanske filmske drame: »Označba« in štiridejanske učinkovite veseloigre »Kopalni hotel« je doseglo povsem sijajen uspeh. Kakor zahteva v »Označbi« dejanje vso napeto pozornost, ravno tako so v vpriporjenju in predstavljanju mojstrsko premagane vse tehnične težave — in slike se odlikujejo po svoji resničnosti in jasnosti. — V veseloigri »Kopalni hotel« igrajo povsem izvrstni igralci v središču Edita Psylander, kateri so pa dodeljene prvovrstne druge moči. — Dejanje je nad vse zanimivo in jako prikupljivo vpriporjeno, ki ima kot jako dekorativno ozadje kopalno obrežje, ljubke kopalne hišice, in samotno mične hotelske sobice. Vse je pikantna hudomušna šala s komičnimi epizodami redke mičnosti z mnogoštevilnimi ljubkimi neprisiljenostmi. Velezanimivo je predvajanje avstr. ted. vojn. poročila s krasnimi, posebnimi posnetki iz tirolske fronte in naravnih posnetek »Nemški vojaki na bojišču«. Ta izborni spored se vpriporja samo še danes in jutri.

Zaklalo se je v mestni klavnici v Ljubljani od 15. do 22. avgusta 127 volov, 3 bikov, 12 krav, 554 prašičev, 93 telet, 223 kostrunov; zaklane živine se je pa vpeljalo 34 telet, 2 kostruna, 1 prašič, 1 goved in 530 kg mesa.

Trgovina zopet otvorjena. Lastnika tržnice Ciuha & Jesih »Pod Trančo« si usojata p. n. občinstvu vljudo javiti, da je trgovina zopet odprta, ter se p. n. odjemalcem za mnogobrojni obisk priporočata.

Razne stvari.

*** Zgorela je** včeraj Auerspergova tovarna za sladkor v Chrudimu na Češkem. Škoda znaša 2 milijona. Uničene so tudi vse zaloge.

*** Manj piva.** Z ozirom na vladno odredbo, ki odkazuje pivovarstvo letos le 30% normalnega kontingenta ječmena bodo avstrijske pivarne reducirale z oktobrom svojo produkcijo na 50 do 60% dosedanje ter — umetnost! — zvišale tudi ceno piva.

*** General von Arz,** osvoboditelj Bresta Litovskega, je dobil od nemškega cesarja red »Pour le mérite«. Poleg gen. Arza poseduje od naših častnikov to visoko nemško odlikovanje le še šef generalnega štaba baron Conrad.

*** Široka krila na Nemškem.** Na Nemškem poskušajo se osvoboditi francoske in angleške mode in tako so letos kot nemško modo uvedli široka krila. Zdaj je pa nemška vlada nastopila proti tej modi, ker je treba štediti z blagom, da ga ne bi zmanjkalo.

*** Zdravnice — oficirke.** V francoskih in angleških vojaških bolnišnicah je nastavljenih mnogo zdravnic. Vse imajo oficirski čin. V Auteuilu je gosposidna doktorica Helena Sexton štabna zdravnica in zapovednica ondotne bolnišnice za avstralske vojake. V Glasgowu na Škotskem je bila gosposidna doktorica Everett Mac - Laren imenovana za polkovno zdravnico.

*** Rodbinska drama.** V Temešvaru na Ogrskem je ločena žena železniškega uradnika Geze Woleackegz prišla skrivaj v stanovanje svojega moža in začela nanj streljati iz revolverja. Ranila ga je smrtonojevno in potem ustrelila nase ter tudi sebe smrtonojevno poškodovala. Žena je bila pred poroko železniška blagajničarica in se je v službi seznanila z možem, ki je bil dosti mlajši, kakor ona.

*** Raba topov je omejena,** kakor raba vseh precizijskih instrumentov. Topovi lahke poljske artiljerije morejo izstreliti do 6000 strelcev. Čim večji je kaliber topov, toliko prej se topovi obrabijo. Največji topovi morejo oddati samo sto strelcev. Topovi na ladajah se izrabijo še prej. Novi angleški topovi na ladajah so izrabljeni, če oddajo le 80 strelcev. Kruppovi veliki topovi pa oddajo lahko 250 strelcev. Hlavbice se naj bolje drže in proroki pravijo, da bodo vojno preživele.

*** Barzilaj — žid.** V našem listu smo že povedali, da je Barzilaj židovskega pokolenja. Ravnatelj kralj. hrvaškega deželnega arhiva piše »Tagesspost«: »V zadnjem času se pogostoma čuje ime Barzilaj. Ker ime zveni dobro italijansko, ne dvomi nikdo, da ni italijansko. Dovoljujem si opozoriti vas, da je ime Barzilaj židovsko in pomeni »železni mož«. Ker imajo samo poljski židje in sephardimi v Bosni stara židovska imena, se ne more dvomiti, od kod izvira katoliški Italijan Barzilaj.

*** »Dobro ali slabo, živ ali mrtev — saj je vse ničev.«** V. Düwell javlja iz vojnega poročevalskega stana, da je bil pred Kövnom vjet jako mlad ruski oficir. Svoje življenjsko naziranje je izrazil z besedami: če mu gre dobro ali slabo, če je živ ali mrtev, vse mu je ničev. Pri zasliševanju je izrekel mnenje, da bo Rusija zmagala, češ, tudi če vzemo Nemci vse trdnjave, tudi če pridejo v Petrograd ali v Moskvo in makar v Sibirijo, Rusi se bodo toliko časa umikali, dokler ne bodo mogli z največjo silo uničiti nemške armade. Naučil se je pač v vojni šoli vedno računati za usodo Napoleona I.

*** Cena mleku v Švici.** Tudi v Švici se je vsled vojne življenje nekoliko podražilo, zlasti ker mora Švica mnogo živit dobivati iz inozemstva. Vendar so pa tam cene še jako ugodne, in dosti nižje kakor v Avstriji. V švicarskih listih je vsak dan čitati oznanila, da je še dobiti celo penzijo (hrano in stanovanje) za 4 franka 50 c. do 5 frankov 50 c. Mleka pridelava Švica mnogo, saj je tam živinoreja jako razvita. Ko pa so zdaj pridelovalci mleka hoteli cene nekoliko zvišati, je vlada posegla vmes in je za kanton Curih določila, da se mora popolnoma neposredno mleko prodajati po 25 rapov, to je 23 vinarjev liter. Od 1. oktobra, ko se začne zimsko krmiljenje, bodo cene zvišali za en vinar.

*** Sedem pogojev primirja.** List »Deutscher Aussenhandel« piše: Stalni odbor za eksportno trgovino za Nemčijo je pretresel vprašanje o gospodarskem razmerju med Nemčijo in drugimi državami v slučaju, da pride do primirja z ozirom na izredni značaj te vojne zna primirje z mirovnimi pogajanjmi trajati več mesecev. Rečeni odbor zahteva, naj se že za čas primirja ustvari pogoji za nove mednarodne trgovske odnose. Ta odbor predlaga vladi naslednje pogoje primirja: 1. Izpustiti je vse internirane civilne osebe; 2. Razveljavijo naj se vse zaplembe in likvidacije; 3. Dovolj naj se potovanja po drugih deželah; 4. Železniške proge in mejne postaje se naj nevtralizirajo; 5. Uvede naj se stari carinski ali pa najnižji tarif; 6. Prekliče naj se prepoved kupčevanja in plačevanja; 7. Prekliče naj se prepoved izvažati blago. — To ima za zdaj seve le teoretičen pomen.

*** Ruski generalisimus.** Dunajska »Zeit« poroča: V francoski »Revue Correspondent« je narisana kariera sedanjega ruskega generalisima velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Rojen je bil dne 6. novembra 1856 kot vnuk carja Nikolaja I. in je stric sedanjega carja. Njegov oče je bil generalisimus ruske armade v vojni s Turčijo, njegova mati je bila hči princa Petra Oldenburškega, ki si je posebno na polju dobrodelnosti pridobil mnogo zaslug. Iz imena Oldenburga pa ni sklepati, da je ta rodovina nemška; Oldenburgi so že 300 let Rusi. Nikolaj Nikolajevič je dovršil petrograjsko vojaško akademijo in je služil pri kavaleriji. V rusko-turški vojni, 1877—1878, je bil eden prvih, ki so se upali čez Donavo pri Sistovu. Takrat je dobil prvo odlikovanje. Udeležil se je zavzetja Sofije in Odrina in dobil od carja častno sabljo. Leta 1878. je postal polkovnik gardnih huzarjev; leta 1893. general in dve leti pozneje poveljnik vse ruske kavalerije. V mirnih časih je bil zapovednik 50.000 oficirjev in 1.200.000 mož, zdaj so seveda milijoni pod njegovim poveljstvom. Njegovi oficirji pravijo, da je od septembra 1914 le tri dni spal v hiši — ko je carja spremljal v Lvov — sicer da spi in prebiva v železniškem vagonu. Francoska generala Pau in Lebrun sta povedala, da se je Nikolaj Nikolajevič v tej vojni za 10 let postal. Hladna odločnost je glavna lastnost Nikolaja Nikolajeviča. Svojo ženo, ki je hči črnogorskega kralja, ima tako rad, da jo uprav obožava.

*** Bombe na italijanski Videm.** Minolo soboto so avstrijski letalci posetili Videm (Udine), ki vella za nekako glavno mesto italijanske Furlanije. Bombe in pišče so letale na to mesto, ki šteje 38.000 prebivalcev, a je komaj vredno, da se tuje tam ustavi. Kakih posebnih znamenitosti ni v tem mestu. Na griču je star grad, sezidan še v 13. stoletju. V tem gradu se hranijo različni spomini na italijansko revolucionarno dobo, k je končala z ustanovitvijo italijanske kraljevine, a sicer je grad po deželni navadi zelo zanemaren. V Vidmu pripovedujejo, da je bil ta grič, na katerem stoji grad, umetno narejen, in da so ga Rimljani rabili za signalno postajo. Pred mestno hišo, ki je lepo poslopje še iz za beneških časov, stoji spomenik kralja Viktorja Emanuela II. Tega spomenika pač ni izdelal resničen umetnik; konj je namreč dosti prevelik, kralj na njem pa dosti premajhen. Bogato mesto pa je Videm in bogastvo dela Videmčane

ošabne in prepotentne. V Vidmu imajo elektrarno, imenitno cementno tovarno, železarno, več predilnic in svilarnic, fabrike za pohištvo, več bank in kar osem časopisov. Zадnja leta je mestna občina razširjala trg pred mestno hišo, kar bo veljalo lepe milijončke. Namenjeno je tudi bilo zgraditi novo poštno palačo in ob novo cesti na kolodvor same krasne hiše, da bi Videm dobil imenitnejše lice. A prišla je vojna in zdaj lete na to mesto bombe in pišče. Videm je bil vedno eno glavnih središč protiaustrijskega gibanja v Italiji. Tam so bile demonstracije proti naši državi, tam so se prirejale zborovanja, na katerih je iredenta iztezala pohlepno svoje roke po slovenskih krajih. Če bi pa bili videmski iredentovci kdaj dobro pogledali v svoj mestni arhiv, pa bi bili spoznali, da je bilo to mesto nekad deloma slovensko in da se je z vsemi silami branilo italijanskega gospodstva.

*** Bodočnost Trsta.** Dvorni svetnik Leopold Popper se bavi v »Neue Zürcher Zeitung« z vprašanjem, kako bi v trgovskem pogledu izgledal Trst v italijanskih rokah. Do pred 30 let je bil Trst precej zanemaren ter ogrožen po konkurenci Hamburga, Bremena, Rotterdama, Antwerpna in deloma Genove. Sele, ko je avstrijska vlada — pred kakimi 30. leti — izpoznala važnost tega svojega pristanišča, se je lotila raznih podjetij, ki so naglo, rapidno povzdignila Trst — mesto in pristanišče. Važnost, napredek in procvit Trsta z ozirom na trgovino in promet je tesno spojen z njegovim zaledjem: z avstro-ogrsko monarhijo, dočim je Avstro-Ogrska v manjši meri navezana na Trst. Le manjši del uvoza in izvoza je prevzemal Trst, dočim je večji del ubiral pot proti — Hamburgu. Ta je bil vedno, do najnovejših časov, resen tekmelec Trstu, da niti ne omenjamo drugih pristanišč na severu. Skoro vse avstrijske pokrajine, severno od Donave, so gravitirale posebno proti Hamburgu. Vsem je prednjačila najboljudejša avstrijska pokrajina — Češka. Celo tudi transporti zapadno Gibraltarja in iz dežel, ležečih na oni strani Sueškega kanala — so kljub posebnim prizadevanjem avstrijske vlade — šli večinoma preko Hamburga, Bremena, Antwerpna itd. — Trst kakor tak ne more živeti brez Avstro-Ogrske in bi bil brez velikega zaledja obsojen ako ne na smrt, pa v propast svoje veličine. Italija ne bi mogla vzdržati takega mesta. Zakaj? Vzglede nam daje bližnja Venecija, ki je kljub vsem lombardijskim centrom industrije in obrti prisiljena v življenje vsakdanjega prometa, od katerega komaj samo sebe prehranja in ne bi mogla vzdržavati tudi Trsta! Po statistiki odpada do 55 odstotkov skupnega trgaška prometa na dežele, ki leže neposredno okoli Trsta, to je, izključno dežele, v katerih biva slovenski narod, posebno pa primorski: na Primorskem in v Dalmaciji. Kar pa se tiče uvoza žrnarja, gre do

90 odstotkov v Avstro-Ogrsko, Nemčijo in obmejne jima dežele. Teh 90 odstotkov bi bilo brez dvoma popolnoma izgubljenih za Trst, ako bi se ta odcepil od Avstrije in priključil — recimo Italiji! Kako naj bi se nadomestile te izgube, odkod zamašile luknje?!

Darila.

Darila Rdečemu križu. Gustav in Hilda Tönnies 100 K; major baron Salis 100 K; zobozdravnik Peters in soproga 50 K; Sittig Melanija v Radovljici 50 K; Maks Jermann namesto razsvetljave za cesarjev rojstni dan 50 K; ces. svetnik I. N. C. Röger v proslavo cesarjevega rojstnega dne 50 K; deželni glavnini svetnik Oton pl. Detela s soprogo 50 K; Helena Suyer-Petričič povračilo za častniško stanovanje 55 K 89 v in odvetnika Antona Bonetiča na Reki 10 K; gozdno in domensko upraviteljstvo Klana 49 K; I. Bosja 20 K; Franc Petrič 20 K; profesor Hugon Podrask 10 K; župnik Jožef Lavrič na Breznici 10 K in F. Jurgele na Breznici 10 K; Ema Pollak 23 K; Klotilda Pirch 10 K; davčni upravitelj Gustav Kernc v Žužemperku namesto zastav na uradno poslopje pri dveh velikih zmagah v Galiciji 10 K; otročja predstava v Čeručah 14 K 30 v; kolona za moko št. 16 5 K; Ol. Fajdiga v Kamniku 6 K; odvetnik dr. Anton Švigelj od pravde 10 K; odvetnik dr. Zupančič od poravnave 10 K; župni urad Marijinega Oznanjenja zbirko 176 kron; črnovojniška stotinja za straženje železnice v Borovnici za Rdeči križ spadata del zbirke na cesarjev rojstni dan v znesku 70 K; občina Vrhnika od strank za potne liste zbirko 60 K; župnik in župljani v Kopanju (po gospej soprog dvornega vetnika pl. Laschan) 40 K; Ignac Očepek zbirko 40 K; dr. Vinko Gregorič od K. H. na Ilirski Bistrici plačano globo 50 K; župni urad St. Lambert, pošta Sava, zbirko 50 K; zbirke »Slovenskega Naroda« v znesku 5 K, 25 K, 33 K in 8 K, torej skupaj 71 K; Josip Vydrie, peh. polk št. 74, 1 K 40 v; Ivan Oswald na svatbi g. Vinko Zoriča v Trnovem 13 K 40 v; neimenovan 3 K; Franc Berlec 1 K 10 vinarjev.

Mesečna darila za avgust 1915: konzistorialni svetnik profesor dr. Franc Perne 82 K 69 v; učno osobje na I. državni gimnaziji 25 K 71 v; učno osobje na učiteljski 45 K 06 v; konceptni uradniki finančne prokurature 21 K 89 v; učno osobje državne obrtne šole 30 K 65 v; osobje poštnega urada Ljubljana 1 30 kron 98 v; okrajni nadkomisar v p. Anton Klein 2 K; učiteljica Tonica Kračman in Zinka Fabjan v St. Lenartu pri Laškem trgu po 2 kroni.

Garnizijski bolnici v II. državnih gimnazijah so v zadnjem času dospela zopet naslednja darila po odposlancih Rdečega križa gospe štabnega zdravnika dr. Trenkler in gosposidni Avgusti Mattanovich in sicer so darovali: gospa dr. Paichel 600 cigaret, 1 steklenico konjaka, Komite za oskrbo bolnikov po gospe pl. Tornago: 12 steklenic malinovca; gospa Minka Šarabon: 4 kg čokolade, 3 kg bononov, 600 cigaret, 5 ducatov nago-vic; g. stotnik Žerjav: 10 kron; gosp. vladni svetnik Wiestaler: 2 letnika »Woche«, 1 letnik »Jugend«; gospa Jožefa Kesler: molitvene knjižice; Osrednje skladišče Rdečega križa: 15 kozarcev, 10 steklenic, 5 steklenic malinovca, 10 steklenic železnatega vina, 4 kozarce kompota, različno posodo; gospa dr. Iva Dermastia: 400 cigaret; gospod in gosposidna Giottini: 2 kartona razglednic in lampijone; grofica Chorinsky: 1 košaro jabolk in peciva; gospa Polikse-na Kirbsch: pecivo; gosposidna Mici Podobnik: chateau in bisquit; gospa Sana pl. Zhuber: 10 kron in pecivo; gščna, Blanka Nemež: 10 K; gščna, Avgusta Mattanovich: 5 K; gospa Hedy Trenkler: 5 K; gospa Hermina del Cott: sveče za razsvetljavo in knjige; prokurist Olhafer: 300 cigaret in pecivo; kavarnar Anton Tönef: 1500 cigaret; firma Viktor Schiffer: bomboni; trvdka T. Mencinger 4 kg kakes; trvdka Krisper: zastave. — Večina teh daril so bolnici dospela povodom rojstnega dne Njegovega Velikanstva dne 18. avgusta, ter izreka vodstvo bolnice vsem blagim darovalcem najsrčnejšo zahvalo. Poleg tega sta darovali gosposidni Loria in Ilza pl. Valenta različnim vojaškim in Rdečega križa bolnicam 8000 cigaret, za kar obema gosposidnima najiskrenejša zahvala.

Upravištvu naših listov so poslali:

»Za oslepele vojake«: Ga. Josipina Fleischman iz Metlike 10 K, namesto venca na krsto svojega nezadnega vnuka Milančka.

»Za Podporno društvo za slovenske visokoolce v Gradcu«: Dr. Fran Windischer 10 K.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. avgusta: Karel Klopčič, sin železniškega čuvaja, 10 mesecev, Strelška ulica 15. — Zdravko Jazbec, rejenec, 6 tednov, Marije Terezije cesta 13. — Marija Colnik, žena železniškega nadsprevodnika, 49 let, Sv. Jerneja ulica 231. — Aleksander Bauer, pešec, honved; Janos Jasenczak, poddesetnik, oba v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 28. avgusta: Marija Kogoj, čevljarjeva hči, 15 mesecev, Strelška ulica 15. — Aleksander pl. Hoffmann, nadporočnik; Janos Kolkosovsky, pešec, oba v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli. — Jaroslav Kočka, sin gimnazista, 3 mesece, Strelška ulica 15. — Lepin Kornik, ruski vojni vjetnik 138. pešpolka, v rezervni vojaški bolnišnici št. 3. — Danica Zavadlav, hči begunka, 8 mesecev, Strelška ulica 15. — Josip Horak, vojaški delavec, 23 let; Anton Zehetgruber, topničar težke havbične divizije, 22 let, oba v mestni bolnišnici za silo, Pokopališka cesta 19.

Dne 29. avgusta: Antonija Jeiočnik, stavčeva žena, 34 let, Rožna ulica 37. — Matrejev Flador, ruski vojni vjetnik, v rezervni vojaški bolnišnici št. 3. — Anton Hvala, posestnik, hiralet, 72 let, Radeckega cesta 9. — Ivan Stodola, vojaški voznik, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli. — Matevž Marn, rešetar, hiralet, 27 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnišnici:

Dne 26. avgusta: Franciška Florjančič, služkinja, 24 let.
Dne 27. avgusta: Helena Danič, žena železniškega delavca, 33 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.

Seydlin

Čistilo za zobe

Dobiva se povsod

Izdeluje
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpricala, da je „Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Izbrano se je obneslo za vojakov v vojski in sploh za vsakega kot najboljše

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihu, infuenci, prsi, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment capsici compos.

Nadomestilo za **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica kron. — 80, 1-40, 2.—

Dobiva se v lekarnah ali direktno

v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno raspoliljanje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Sreda 1. značilni tlak 730 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
31.	2. pop.	736.4	18.9	sl. jzah.	sk. jasno
„	9. zv.	737.4	12.3	sl. zah.	jasno
1.	7. zj.	738.3	7.6	sl. jvzh.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 14.3° norm. 17.0°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Vajenca

krepkega z dežele, s primerno šolsko izobrazbo **se sprejme takoj** v špecerijško trgovino 2153

Franca Babiča,
Ljubljana, Dolenjska cesta št. 2.

Učna moč

za hrvaščino se išče.

Nadporočnik Jurza
Elizabetna cesta št. 4/1.

Zahvala.

Moj sin **Juan Petauer**, infanterist Lir. 27. je bil težko ranjen pri peljan v „**Leonišča**“ v Ljubljani, kjer je našel v vodju „**Leonišča**“ gospodu dr. Šlajmerju ter pri cenjenih damah tega zavoda tako ljubeznivo nad vse skrbno postrežbo, da ne najdem primernih besed, da bi dostojno izrazila svojo presrečno zahvalo. Naj torej sprejmo tem potom iskreno in globoko zahvalo za vso prisrčno oskrbo in pravo roditeljsko negovanje vse velenjene dame osobito pa vodja „**Leonišča**“ gosp. dr. Šlajmer.

U Ljubljani, 1. septembra 1915.

Elizabeta Petauer,
iz Sarajeva.

2151

Spretno in zanesljivo

vlagalko

sprejme takoj
tiskarna Hrovatin

2154

Proda se

9 KRAV

prav lepih debelih. Kupci naj se zglase pri 2159

Mariji Jalen,
posestnici in gostilničarki v Kropi.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „**NERIL**“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Rabim

učenca

iz poštene hiše, ki je dovršil 1 ali 2 gimnazijska razreda, najmanj z dobrim uspehom ljudsko šolo. Takojšnji vstop.

trgovina s špecerijским blagom
Ivan Ravnikar, Celje.

1 steklenica 20 vin.

Zanesljive 2158

Reininghaus - Puntigam,
Ljubljana, Martinova cesta.

hlapce

za prevažanje piva sprejme takoj zaloga pive

Reininghaus - Puntigam,
Ljubljana, Martinova cesta.

Novo izšlo! Novo izšlo!
Sloviti

Favorit-modni album

za jesen in zimo 1915/16,

kakor tudi vsi novi kroji so v zalogi pri tvrdki

M. Ranth

Ljubljana, Marijin trg.

Glavno zastopstvo za Favorit za Kranjsko.

Favorit modni album cena K 1.00, po pošti K 1.10. Favorit mladinski (perilo) album cena K 1.00, po pošti K 1.10.

Mebilirano stanovanje

se odda boljši družini z eno ali dvema sobama z kuhinjo in kopalno sobo. Kje pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

2148

Spreten brivski pomočnik

se po jako ugodni plači takoj sprejme pri

O. Fettich Frankheim, Ljubljana.

Sveže češplje

in hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po najboljših cenah 2014

veležganjarna sadja
M. Rosner & Co., Ljubljana.

Trgovski pomočnik

2072

manufakturne stroke, vojaščine prost, dobra moč, ki more kmalu nastopiti, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji. Istetam se sprejme oženjen

hišnik

Prednost imajo oni, ki imajo pokojnino. Kje, pove uprava »Sloven. Naroda«.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono. Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, madio. mil, medicinal. vin, špocialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Mizarske pomočnike

sprejme takoj tvrdka

Anton Rojina,

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.

češplje in hruške

za destilacijo žganja po najvišji ceni.

GABRIEL ERŽEN 2106

Zapuže pri Lescah, Gorenjsko.

Lepa dvonadstropna

VILA

z velikim vrtom v Ljubljani, se ugodno proda. 2023

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Knjigovedkinja

vešča slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika ter deloma italijanščine z večletno prakso bi želela prenesti službo na deželo. Ponudbe naj se blagovoli poslati na **FRIDA WALDMAN, Opatija, poste restante.** 2137

Gospodična

zmožna slov. in nem. stenografije in strojepisja išče mesta najraje v odvetniški pisarni izven Ljubljane. Ponudbe pod „**F. M. 42/2118**“ na upravnštvo »Slov. Naroda«.

2118

Za nakupovanje hmelja se išče za takoj 2136

pomožna moč

proti dobri plači. Ponudbe pod „**M. K. 90/2135**“ na uprav. »Sloven. Naroda«.

Sprejme se

izurjena, pridna in zanesljiva, samostojna, starejša 2140

prodajalka

mešane stroke, prva moč, z dobrimi spricvali. Vstop takoj. Hrana in stanovanje v hiši. **Al. Domicelj**, trgovina mešanega blaga, Zagorje, št. Peter na Krasi,

Mirna stranka išče malo zračno stanovanje

1 sobo in kuhinjo za november, za poprel ali pa tudi za takoj. — Išče se tudi **prazna soba**

s štedilnikom, za eno osebo. Ponudbe se prosi pod „**stanovanje 106/2141**“ na upr. »Slovenskega Naroda«.

2141

Za takojšnji nastop se iščejo **trgovski pomočnik**

in 2135

dve prodajalki

za papirno trgovino, zmožni slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe pod „**papir/2135**“ na uprav. »Slov. Nar.«.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinjših izvršitev, kakor tudi prave gorske in telovatake čevlje. Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji. 128

128

Adrija

drogerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysof, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fichtinin. Perolin.

IV. c. kr. avstr. razredna loterija.

Žrebanje 4. razreda se vrši 9. in 10. septembra 1915.

Dobitki		Kron		Cena za igralce prejšnjih razredov:	
1 za	100000	Cela srečka	X 160.—	1 za	100000
1 "	50000	1/2 srečke	X 80.—	1 "	50000
1 "	40000	1/4 srečke	X 40.—	1 "	40000
4 po 10000 =	40000	1/8 srečke	X 20.—	4 po 10000 =	40000
8 " 5000 =	40000	1/16 srečke	X 10.—	8 " 5000 =	40000
16 " 2000 =	32000	1/32 srečke	X 5.—	16 " 2000 =	32000
32 " 1000 =	32000	1/64 srečke	X 2.50—	32 " 1000 =	32000
64 " 500 =	32000	1/128 srečke	X 1.25—	64 " 500 =	32000
128 " 250 =	32000	1/256 srečke	X 0.62—	128 " 250 =	32000
256 " 125 =	32000	1/512 srečke	X 0.31—	256 " 125 =	32000
512 " 62.5 =	32000	1/1024 srečke	X 0.15—	512 " 62.5 =	32000
1024 " 31.25 =	32000	1/2048 srečke	X 0.07—	1024 " 31.25 =	32000
2048 " 15.62 =	32000	1/4096 srečke	X 0.03—	2048 " 15.62 =	32000
4096 " 7.81 =	32000	1/8192 srečke	X 0.01—	4096 " 7.81 =	32000
8192 " 3.90 =	32000	1/16384 srečke	X 0.005—	8192 " 3.90 =	32000
16384 " 1.95 =	32000	1/32768 srečke	X 0.002—	16384 " 1.95 =	32000
32768 " 0.97 =	32000	1/65536 srečke	X 0.001—	32768 " 0.97 =	32000
65536 " 0.48 =	32000	1/131072 srečke	X 0.0005—	65536 " 0.48 =	32000
131072 " 0.24 =	32000	1/262144 srečke	X 0.0002—	131072 " 0.24 =	32000
262144 " 0.12 =	32000	1/524288 srečke	X 0.0001—	262144 " 0.12 =	32000
524288 " 0.06 =	32000	1/1048576 srečke	X 0.00005—	524288 " 0.06 =	32000
1048576 " 0.03 =	32000	1/2097152 srečke	X 0.00002—	1048576 " 0.03 =	32000
2097152 " 0.01 =	32000	1/4194304 srečke	X 0.00001—	2097152 " 0.01 =	32000
4194304 " 0.005 =	32000	1/8388608 srečke	X 0.000005—	4194304 " 0.005 =	32000
8388608 " 0.002 =	32000	1/16777216 srečke	X 0.000002—	8388608 " 0.002 =	32000
16777216 " 0.001 =	32000	1/33554432 srečke	X 0.000001—	16777216 " 0.001 =	32000
33554432 " 0.0005 =	32000	1/67108864 srečke	X 0.0000005—	33554432 " 0.0005 =	32000
67108864 " 0.0002 =	32000	1/134217728 srečke	X 0.0000002—	67108864 " 0.0002 =	32000
134217728 " 0.0001 =	32000	1/268435456 srečke	X 0.0000001—	134217728 " 0.0001 =	32000
268435456 " 0.00005 =	32000	1/536870912 srečke	X 0.00000005—	268435456 " 0.00005 =	32000
536870912 " 0.00002 =	32000	1/1073741824 srečke	X 0.00000002—	536870912 " 0.00002 =	32000
1073741824 " 0.00001 =	32000	1/2147483648 srečke	X 0.00000001—	1073741824 " 0.00001 =	32000
2147483648 " 0.000005 =	32000	1/4294967296 srečke	X 0.000000005—	2147483648 " 0.000005 =	32000
4294967296 " 0.000002 =	32000	1/8589934592 srečke	X 0.000000002—	4294967296 " 0.000002 =	32000
8589934592 " 0.000001 =	32000	1/17179869184 srečke	X 0.000000001—	8589934592 " 0.000001 =	32000
17179869184 " 0.0000005 =	32000	1/34359738368 srečke	X 0.0000000005—	17179869184 " 0.0000005 =	32000
34359738368 " 0.0000002 =	32000	1/68719476736 srečke	X 0.0000000002—	34359738368 " 0.0000002 =	32000
68719476736 " 0.0000001 =	32000	1/137438953472 srečke	X 0.0000000001—	68719476736 " 0.0000001 =	32000
137438953472 " 0.00000005 =	32000	1/274877906944 srečke	X 0.00000000005—	137438953472 " 0.00000005 =	32000
274877906944 " 0.00000002 =	32000	1/549755813888 srečke	X 0.00000000002—	274877906944 " 0.00000002 =	32000
549755813888 " 0.00000001 =	32000	1/1099511627776 srečke	X 0.00000000001—	549755813888 " 0.00000001 =	320

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Srebrni prstan z obesimo, lepo
emajliran K 2-
Srebrni prstan, lepo emajliran
„Viribus unitis“ K 2-
Srebrni prstan, lepo emajliran,
„Svetovna vojna“ z različnimi
krizami K 2-30
Srebrni prstan „Schützengra-
ben“ K 5-
Srebrni prstan „Kragujevac“ za
sliko K 5-

Železni prstan s srebrom pro-
blečen, lepo izdelan K 3-
Železni prstan s 14 kar. zlatom
problečen in zlatimi robčki K 10-
Isti železni prstan s zlatom
problečen in izrezane šte-
vilke in podoba . . . K 12-

**Največja izbira
patriotičnih spominskih prstanov.**

Najboljše ure
najfinejše svetovne znamke,
kakor tudi
zlatnina, srebrnina in namizna oprava.
Cene nizke. Cene nizke.

Za obilni obisk se vljudo priporoča

F. Čuden

Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.
Lastna tovarna ur v Svici.

Cenik tudi po pošti gratis.

Kupuje se staro zlato in srebro po visoki ceni.

**Uradniško hranilno društvo
v Gradcu
sprejema
hranilne vloge**

od vsakogar z dnevnim obrestovanjem brez rentnega davka po

50 za vsak čas po **510** pa za znesko nad K 2000 ob
dvigljive zneske, **520** 90dnevnom odpovednem roku

Vloge: 6.500.000 K. Jamstvo v deležih: 7.800.000 K. Število članov 5900. Več v raz-
vidih! Tiskovine in poštne položnice zastoj.

Pojasnila daje brezplačno vsak ponedeljek in petek med 1/23 in 1/24 popoldne:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22.

Priporočam za preprodajalce, sveže, stanovitne

limone

pristne sicilijanske Verdelli

primitivna zaboj ca. 300 kom. K 30-
prima, velike „ „ 330 „ K 29-

najfinejši pristni emmentalski sir, holandski gondsli sir,

holandske salame (enakovredno nadomestilo za ogrske)

najceneje. Razpošiljanje po povzetju in vposlatvi naplačila.

Nadrobno se ne razpošilja, zagotavlja pa se najboljša zanesljiva postrežba.

Pavel Ruppe, Linz a./D.

veletrgovina z južnim sadjem.

Ustanovljeno 1853.

2127

Ustanovljeno 1853.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo Pod Trnčo šte. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Iščem

2129

izvežbano šiviljo

v vseh delih za takoj. — **MICI JE-
LENC** (Puhek) Nunska ul. št. 15.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 282

v hotelu „pri Maliču“

(I. nadstropje)

(nasproti glavne pošte)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

**Klobuke cilindre
in čepice**
v največjih fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MAKIJE TERE
ZIJE ČESTA 57 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino

2117

kupuje po najvišjih cenah
J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
MESTNI TRG št. 22.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, **jako zanimiv, lep
detektivski roman**, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnika
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 1499

„TEDENSKE SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustriran tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKE SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKE SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKE SLIKE“ stanejo četrta leta K 2.50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.—
Naročniki dobe kot **narado** velik ilustriran koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in
Aškerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKE SLIKE“ takoj! Novi naročniki
dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKE SLIKE“ brezplačno in
poštne prostje na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKE SLIKE“

Ljubljana, Franciščanska ulica 10/I.

Perilo

za pojenje zavodov
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Ustanovljeno 1866.

Perilo

za deteta
v zalogi.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistil-
nice zlika brezhibno kakor novo in se
vse do srede poslano perilo zgotovi v
soboto tistega tedna.

Moški klobuki.

Priznano
najpoštenjša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapok.

Sportni predmeti.

Peter Kozina

tovarna čevljev

& Komp.

v Tržiču, Sorenjsko

prodaja lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

